SEHLSTEDT
SÅNGER och VISOR

SAMLADE

SÅNGER OCH VISOR,

GAMMALT OCH NYTT

AF

ELIAS SEHLSTEDT.

TREDJE DELEN.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI, 1867.

Innehåll.

Min sångmö.

Jag tänkt och lofvat mången gång
Och nästan svurit på,
Att sluta opp med spel och sång
Och låta sångmön gå.
Men *hvarför* jag ej slutat än
Och lyran öfvergaf,
Är skälet det, min söta vän,
Att det ej blifvit af.

Men hvad jag kunnat har jag gjort
Och gör, nu liksom förr:
Jag bommat till min farstuport
Och stängt mitt hjertas dörr.
Men hur jag mig har svängt och vändt
Och lagt om frid mig vinn,
Stod alltid någon glugg på glänt,
Der sångmön kilat in.

Om min person jag knappast rår,
Hvar helst jag slår mig ned:
Jag sitter eller går och står,
Som skuggan är hon med.

Hon bryr sig icke om en gång
Mitt allvar och mitt hot:
Hon tvingar mig till dans och språng,
Fastän jag stretar mot.

I ny och nedan, torrt och vått
Hon unnar ingen ro.
För synden skull jag henne fått,
Jag börjar nästan tro.
Hon är hos mig hvar morgon ny,
Hvar qväll, då sol går ned.
Jag går till sängs, mitt herrskap! Fy!
Hon skäms ej att gå med.

Fast hon hvar dag allt mer och mer
Vid min person sig fäst,
Hon sig på flykt ibland beger,
Hvarthän, det vet hon bäst.
Hon far sin kos, men ett tu tre
Är hon hos mig igen
Och ropar: *pip!* att jag må se
Att *liten lefver än.*

Att jag är trött på lek och sång,
Jag henne sagt helt torrt.
Dit pepparn växer mången gång
Jag önskat henne bort.
Hon gjort mitt hår från svart till hvitt,
Och kanske om jag dog,
Men *förr* blir jag ej henne qvitt,
Om än jag käppen tog.

Telluriska fantasier.

Åren rulla och gå,
Dagen kommer och far.
Hvem kan undra derpå,
Då man vet lite hvar,
Att vår jord i det blå
Ej får stå och se på,
Utan nätter och dar,
Fastän gammal och grå,
Måste dänga och gno
Utan rast, utan ro
I en hiskelig ring
Hela solen omkring.
Och då gör detta spring,
Som de lärde påstå,
(Ty jag vet ingenting)
Att på hennes ansvar
Åren rulla och gå,
Dagen kommer och far.

Hvarför skaptes vår verld
Till en sådan här kryss,
Eller rustades ut
Till så vådelig färd
Som ett skepp med kajut,

Proviant och kabyss,
Med sin skorsten och huf,
Som vi kalla Vesuv;
Och som går utan kort
Utan ringaste men,
Som om allt vore smordt,
Utan skoflar och skruf,
Utan roder och brass,
Utan logg och kompass
    Och kapten.

Och den frågan är gjord
I mång tusende år
Under forskning och nit
Och förslag hit och dit:
När kom farkosten hit?
När steg menskan ombord?
Hvad jag vet och förstår:
Inte var det i går.

Lika godt! Vi må bra
På vår rullande jord.
Berg och backar och hus,
Spis och fållbänk och bord,
Mat och kläder vi ha:
Ingenting, som jag vet,
Man behöfver att ta
Från en annan planet,
Om ej värme och ljus;
Men det få vi som lån

Utan borgen ifrån
Både solen och mån,
Utom allt då och då
Såsom ficklån vi få
Utaf stjernorna små.

Sommar ha vi och vår,
Dito vinter och höst.
Vår'n är gladast, ty då
Sopas himmelen ren,
Klarnar sol'n i det blå,
Och i menniskans bröst
Gjutes glädje och tröst.
Och i buskar och snår,
Uti stenrös och hål,
I hvar vinkel och vrå,
Uti rörtopp och skog
Är ett skoj och ett skrål,
Så att om jag fick rå,
Vore halfparten nog.

Men man gläds, man blir ung,
Då man lyssnar derpå.
Om man än vore grå
Som en gråsten och tung,
Blir man upprymd ändå,
När små bäckarna gå
Och små lärkorna slå
Sin förtjusande bit;
Och små blommorna stå
I sin nya habit;

Och en gök eller par
(Gök är min favorit)
Ger oss delphiska svar
Uti allt hvad han vet
Som profet.

Yppig, varm som en glöd,
Kommer sommaren se'n
Echaufferad och röd,
Blomerant som kattun,
Mätt och frodig och brun
Som en ångbåtskapten.
Då står ängen i flor
Med sin klöfver så röd
Till en fägnad så stor
För båd' stutar och kor.
Då står åkern i blom
Med sin *blåklint* och gror.
Då är kornboden tom:
Då går menskan och glor
På det vaggande bröd,
Så det vattnas i gom.

Sommarsoln i sin glans
Är för menniskan bäst.
Stadens buller hon skyr,
Sommarnöjen hon hyr
Utåt hafskusten mest,
Der hon kan få sin ans
Och ha hafsluft till hands
Och få gno sin gestalt

Uti vågornas salt,
Sen hon lefvat sig klen.
Ty der skapas hon om
Och blir präktig och ren
Mot hon var, då hon kom.
Och i solbaddet se'n
Kan hon sola sig torr
Och bli sprittande som
En aborr.

Hösten rycker nu an,
Och han är som han kan:
Illa känd till humör,
Men det rår han ej för.
När hans berserka-mod
Sätter fart i hans blod,
Blir han liksom förgjord,
Ty då rifver han opp
Både himmel och jord,
Som om fan red hans kropp,
Ni kan tro mina ord. —
Dock, för sjutton! hvad gör
Litet dåligt humör?
Det är skapelsens skuld.
Men han har sin merit:
Han är gifmild och huld
Och strör ut hit och dit
Sina skördar af guld,
Fastän menskan, det nöt,
Som sig bättra ej vill
I sin vishet beslöt,

Att i stället för gröt
Koka bränvin och sprit,
Som hör djefvulen till.
Och förutan allt prat,
Kan man jemväl påstå
Och bli häpen och flat,
Då man tänker uppå:
Att det kanske ej händt,
Att vi *tyngdlagen* kännt,
Om ej hösten har räckt
Vetenskapen sin hand;
Om ej äpplet haft smak,
(Äpplen lyckas ibland)
Att slå Newton så käckt
På hans "snuskammartak",
Att hans snille blef väckt.
Så fick verlden en lag,
Som är bra än i dag:
Lefve hösten! tror jag.

Vintern kommer till slut.
Då är mörkt, då är kallt,
Så man öfverrock tål.
Och det tycks uppå allt
Som om solen släckts ut
Utaf brist uppå ved,
Uppå coks eller kol,
Eller kommit på sned,
Eller kanske på fusk
Uti skenande traf
Körts pojkaktigt utaf

Någon Phaetons-kusk.
Ty allt lefvande stängs
Uti hus, uti bås,
I palatser och skrubb,
Under stenar och stubb,
Hvar ett hybble kan fås.
Och der packas och trängs
Både hemtamt och vildt.
Man ser hästar i filt,
Man ser får i tulubb.
Öfver slumrande sjö
Läggs den blåstärkta is,
Och en bländande snö
Öfver skogarne hängs,
Som ett säkert bevis
Att naturn gått till sängs
I chemise.

Hvad gör menniskan då?
Jo hon ser under lugg
Litet misslynt i mjugg,
Täpper fönster och glugg
Att hon aldrig ett dugg
Utaf frisk luft kan få,
Stänger luckor och port,
Dansar ut sina ben,
Äter godt, lefver fort,
Andas in fotogén,
Dricker punsch, tar in salt,
Och det sämsta af allt:
Spelar kort.

Åren rulla och gå,
Dagen kommer och far;
Och jag ser att jag har,
Hvad jag aldrig har ment,
Gjort min jordiska sång
Längesedan för lång,
Att det nu är för sent
Att den kortare få,
Hvilket haft sina skäl.

O, farväl! o, farväl!
Lilla sångmö, god natt!
Och du mennisko-själ,
Som har ingenting mot
Att bebo samma klot,
Som engång fått oss fatt
Och som kallas vår verld!
Om dig ödet har satt
På en lysande höjd
Eller gjort dig det spratt
Att förklara dig värd
Blott en ringare härd:
Lycka till på din färd!
Uti sorg eller fröjd
Tro Allfader om godt
Och var tacksam och nöjd
Med din lott!

Min bostad.

Från mitt fönster ser jag hafvet brusa.
Uj! dess "skönhet" kan mig ej förtjusa,
Sqvalpet tråkar ut båd' mod och håg.
Mager strömming är jag mätt att håfva,
Och för måsar får jag inte sofva —
Gud välsigna skaldens "*sjö och våg.*"

Hafvets "storhet" har jag hört berömmas,
Smak och tycke kunna ej fördömmas:
Håll till godo, jag vill afstå, jag.
Egennyttig vill jag icke vara,
Låt oss göra opp affären bara,
Skrabb och *torsk* ni får i vederlag.

Hafvet blott min själ med häpnad fyller,
Jag ej sinne har för fisk-idyller,
Mås-konserter eller stim af sill.
Jag har älskat berg och dal och sjöar,
Men i hafvet till att bo på öar,
Det hör fan och icke menskor till.

Är det boningar för menskor detta?
Vind och vågor skura jemt och tvätta

Strand och klippor, skalliga och grå.
Örnar sitta rufvande på toppen
Af hvar klippa. Är man rädd om knoppen,
Är det vanskligt till att upprätt stå.

Nej! der blommor gro och skördar gunga,
Skogar dofta, näktergalar sjunga,
Det är annat, tror jag, eller hvad!
Står jag här och ser hur vågor brottas,
Midt i synen ett tu tre jag spottas
Af en ilsken, bittersalt najad.

Skeppen dyka opp och ned i vågen.
Ack! det kan visst leka uti hågen,
Och är vackert till att se ibland.
Men man ryser, ja, man hackar tänder,
Magen ut och in i hast sig vänder:
Man blir sjösjuk, fast man står på land.

Och hvad ser man? Lotsar med *sydvester*,
Skeppare med frakter och protester,
Skoj och sjöfolk, som svär bort sin själ.
Jag är trött att samma prosa höra,
Råd mig, hvad ni tycker jag bör göra —
Jag tror att jag dränker mig, farväl!

Sång på en Gotlands-jakt.

Det rör sig, det hvimlar i skogens bryn,
Gevären blixtra mot dagen.
TEGNÉR.

Det rör sig, det hvimlar vid hafvets bryn,
Och böljorna blixtra mot dagen,
Och stormen rullar och rifver i skyn
Den växer och växer så barsk i syn'
Och sjögång jag känner i magen!
Ett oblidt öde mig förelagt
Till Stockholm att gå med en Gotlands-jakt.

Och värre ej jagas björnen i nord
Än skutan af stormen och vågen.
Som ryss och polack slåss himmel och jord,
Min Gud! hvilken dumhet att gå ombord
Att kastas bland hvinande tågen!
Renons skall den vara på vett och takt,
Som ger sig till sjös på en Gotlands-jakt.

Jag känner jag blir om öronen het,
Då skutan i böljorna gräfver.
Är detta väder för en poet?
Kapten tar en *knaber* — ja kör för det!
Kanhända att qvalen det häfver.
Och regnet smattrar och haglet slår takt
På däck och kabyss på vår Gotlands-jakt.

Ej vågar sig ut en endaste mås —
Jag aldrig sett värre till sunnan!
Och skutan läker: jag tror vi förgås.
"Ja om vi ej orka pumpa, förstås,
Med lifvet vi komma ej unnan".
Och bäst som ordet af skepparn var sagdt,
Vi stötte på grund med vår Gotlands-jakt.

Och alla vi trodde *att sjön var slut*,
Men skutan hon hoppade öfver
Och lemnade skär och bankar bakut,
Man aldrig väl kunnat ana förut
En sådan gotländsk manöver:
Att flöja bland klippor så oförsagdt,
Kan blott en kapten på en Gotlands-jakt

Det knakar och brakar i skrof och spik —
Och aldrig jag glömmer den skjutsen.
Med rullning, pumpning och eder och skrik
Till Stockholm jag kom så blek som ett lik,
Med andan i halsen till slussen.
På den har döden sin hand re'n lagt,
Som ger sig ombord på en Gotlands-jakt.

Du gamla jakt! du ej lurar mig mer:
Gud gifve jag aldrig blef tvungen!
Och ni, herr kapten! ursäkta, jag ber,
Men hin må segla på Gotlands-manér . . .
Farväl! nu är ni besjungen.
Men jag för evigt på minnet har lagt:
Sätt aldrig din fot på en Gotlands-jakt!

En vårmorgon vid hafvet.

Skärgårdsbild.

Solen vaknar och sticker sitt lysande hufvud ur sin varma purpurbädd. En lätt sunnan blåser bort den violetta dimma, som natten andats på hafvets spegel. Hufvud vid hufvud titta vågorna upp och tumla i den lätta morgonluften. Lärkan sjunger öfver en utskjutande udde. Måsen, hafvets ficktjuf, tänker redan på frukost. Hvilken förvånande aptit i soluppgången! Afundsvärda mage! lysande födgenie! En lotsbåt seglar ut från Sandhamn med nya barkade prickstänger, för att sättas ut vid skär och grund. Lotsarna liksom flugorna, sätta sina prickar här och der. De nya *sydvesterna* lysa i solskenet som smörblommor eller "*fandens melkebötter*". Kölvattnet glänser som ett perlband. Snuggorna blossa. En ung fyr· sitter på relingen och sjunger:

Uppfödd och född uti hafvets sköt,
Döpt i dess vatten tillika,
Aldrig jag lärt mig att plöja med nöt,
Aldrig jag lärt mig att dika.
Så har det varit se'n fader min dog:
Hafvet min åker och båten min plog.

Här vore lyx att på klippan ha kor,
Aldrig ett föl har här betat.
Aldrig på bondkärra nånsin jag for,
Aldrig på hästrygg jag setat.
Åker och äng har jag aldrig en fot:
Jag har min bössa och skötar och not.

Ser ni min stuga der oppe vid rönn,
Den fick jag af mina fäder.
Hvad jag förtjenar med lotsning från sjön,
Räcker till skodon och kläder.
Men vill jag äta och hålla mig frisk,
Får jag gå sjelf ut och skaffa mig fisk.

Än sisåhär får man pallra med vind,
Än får med åran man knoga.
Sträfvaste händer och brunaste kind
Får man ej se på så noga.
Väder och vind få vi ta, som vi få,
Hela vårt lif är blott: *hej låt det gå!*

Rädd var jag aldrig, det lönar ej stort,
Hafvet må spotta och fräsa.
Fan vara rädd, då man ondt ej har gjort
Och kan sitt *Fader vår* läsa.
Hårdt är vårt yrke, men lotsen har lärt
Allt ifrån kolten att hålla det kärt.

Nu är jag *lärling*, men vänta en smul,
Jag blir väl mästerlots äfven.
Då skall jag må som hvar dag vore jul,
Fastän jag nu får *dra vefven.*

Då skall jag gifta mig ända burdus,
Röka *Havanna* och måla mitt hus.

Titta, i fall ni har ögon i skall'n,
Der, just derborta i kröken,
Högt uppå berget med flögen i tall'n
Der ni mot himlen ser röken.
Der har jag fästat min håg och mitt sinn',
Der är mitt lif: der bor kärestan min.

Lycka till, lilla Jerker! jag vet att du är en bra pojke och jag vet också att du kan gifta dig och få din sötnos långt förr än du blir mästerlots. Nästa höst blir bröllopet, det vet jag; och om jag blir bjuden och slipper *supa på kakan*, så skall jag sjunga en visa, ungefär så här, och kanske ännu flere knepiga och rara småstumpar. Hvad skall jag nu hitta på för melodi? Kanske den der om *Ahasverus, som var så mägtig* af fader Bellman. Ja! den ta vi.

Jerker uti brudstol klifver
Och af sockenpresten blifver
Sammanvigd på denna högtidsqväll
Med sin lotsmamsell.
Röda kinder har hon, ögon blå,
Pjåkighet hon aldrig lärt förstå.
Hon kan se sig goder
Sköta skot och roder,
Lotsa, om det gäller på.

Knubbig är hon som en rofva,
Stark och van att sjögång profva,
Bleknar hon ej, huru än det blås,
Mera än en mås.
Oförskräckt hon lägger sina nät;
Blir hon våt, så dör hon ej för det
Trygg, när hafvet vräker,
Lugn till lands och säker
Hemma som ett utanlås.

Snäll hon är att sticka, sy och nysta,
Brygga färsk-öl, salta torsk och ysta
Utaf getter, som hon har på stat,
Get-ost delikat.
Hushållsgöromål af alla slag
Är hon hemmastadd i, det vet jag!
Maken tös att hitta
Får man gå och titta:
Klang för Jerker på hans hedersdag!

Man talar om att *stå och gapa* såsom någonting föraktligt; men så här vid hafvet är det onekligen både angenämt och förståndigt att *stå och gapa.* Man insuper en förunderligt helsosam spiritus, en rigtig aptitsup från hafvets och rymdens stora flaskfoder. Man får i sig en hel hop helsa och lefnadslust. Hvar vindflägt är en lifspust, som går igenom merg och ben. Titta dit bort till Korsö, der fyrbåken står. Der skulle en badanstalt vara. Der är

skogigt, grönt och herrligt, med en storartad utsigt öfver hafvet med sina ångare och seglare, som under sommaren dagligen passera fyren, för att inlöpa till Sandhamn. Fyrtornets lanternin erbjuder sin veranda, som går rundt om tornet, till en icke oäfven promenadplats. Man kan vädra sig på alla sidor och promenera liksom i luften och njuta af hafvet inunder sig utan att svindla eller bli sjösjuk. Hvilka Apollovador skulle ej här kunna rundas till förmån för veka skrifvarfysiker! Hvilka rosenkinder och körsbärsläppar skulle ej här kunna blomstra upp och svälla ut i lif och helsa till förmån för salongsdamer! Hvarken det skräpiga Dalarö eller det dimmiga Furusund skulle kunna jemföras med en badanstalt på Korsön, som troligen också har en framtid för sig i den vägen. Jag har nu inte tid att orda mer derom, ty jag måste titta på hafvet, der jag tycker mig se en farkost på långt håll. Mycket rigtigt, en liten punkt vid horisonten! Ack så näpen! Det är en brigg. Sångmö! låt oss sjunga en stump — och sedan stoppa vi pipan i säcken.

Hafvet är herrligt att skåda från land,
Helst liksom nu uti morgonens brand.
Böljorna kullra,
Mullra
Lekfullt bland klippor och glittrande sand.
Aldrig så vänlig jag hafsguden såg,
Blott som små pysar går våg efter våg.
Säkert som julle
Skulle
Prydligt jag kunna begagna ett tråg.

Fiskarn på hafsytan gapar och far,
Kniper med torsk-ref en stjert eller par
In i sin snipa.
Pipa
Rykande friskt han med skäggtobak har.
Örnarna kretsa förnämt i det blå,
Måsar i skjortan på klipporna stå.
Gudungar segla,
Spegla
Näbbar och skrof uti hafvets platå.

Titta derborta! Nej, *stopp och belägg!*
Rätt som jag pekar mot himmelens vägg
Hägrar med riggen,
Briggen,
Knappt för lorgnetten så stor som ett ägg.
Snart uti skärgården komma och gå
Stolta fregatter och kalkskutor små,
Ångbåtar surra.
Hurra
Våren är kommen — ja gu' är han så!

Sommarpromenad på sjön.

Mel.: «Se Mowitz! hvi står du och gråter?»

Min Gud, hvad jag nu är belåten
Och fri som en fogel och kry!
Jag ligger på ryggen i båten
Och ser opp mot himmelens sky.
Jag ror ej och seglar och flaggar,
Jag sköter ej roder och tåg;
Nej! båten för vind och för våg
På böljorna vaggar.

Jag hör huru vindarna bullra,
Och stäfven af böljorna slås;
Ser molnen på himmelen kullra
Och dito en seglande mås.
Rätt öfver min farkost han drifver
Och tyst sina lofvar han slår:
Han måtte, för fan! ni förstår,
Ha *savoir-vivre!*

O! den som med molnen fick fara
Och göra en tripp härifrån,
Det skulle så pjåkigt ej vara
Att göra en titt uti mån.

Men skogen lär vara uthuggen,
Och munförråd finns ingenstans:
Om krog och ej hökarbod fanns
Jag vore i gluggen.

Till Jupiter heldre jag flöge,
En jord, som skall vara för mer,
Med manfolk minst sex alnar höge
Och töser på nitton qvarter.
Der njuta båd' menskor och nöten
Fritt vivre i ljufvaste ro.
Der äter en jupiters-bo
En gödkalf i stöten.

Mig tycks nu, som om jag ej vore
På jorden bland småstrunt och gnag.
Det är som bland molnen jag fore
Kring himmelens arkipelag,
Ett haf utaf renaste ether
Med simmande öar uti,
Och silfver och guld i parti —
Ett land för poeter!

Ej ringaste skymt ser jag hvarken
Af strand eller klippor och skär.
Som Noach i gungande arken
Jag vet nu ej, hvartut det bär.
Tänk, om jag till stranden ej hinner
Och flux uti afgrunden låg!
Hvad mera! "*Mitt lif är en våg,*"
Som vräks och försvinner.

Så låg jag på vaggande vågen
Och njöt min *havanna* i förn,
Lycksalig och lustig i hågen,
Då plötsligt min farkast tog törn.
Jag tittade kring mig nyfiken —
Hos prestens, min granne, jag var:
Det är ingen nöd, då man har
En vän uti viken.

I berg och dal.

Ljuft är att om Våren gå och drömma,
Då naturn är så oändligt söt,
Att se fjäriln leka *kurra gömma*
Och sig stufva in i blommans sköt.
Mygg och bromsar kan jag ej berömma,
Dertill sympathi mig alltid tröt.
Mycken aktning för naturn jag känner,
Men jag skyr den, då den sticks och bränner.

Skogen doftar och af *fetma dryper*,
Solen speglar sig i daggkristalln,
Hvem kan räkna allt som går och kryper,
Stoftets kräk, herrskaperna i tall'n.
Sitter nu ej der en trast och nyper
Toner så man kan bli yr i skall'n!
För han sjunger har han mat och hyra:
Kunde jag, så böt jag bort min lyra.

Här, just här, jag sitta vill och njuta
Af naturens sällskapslif en stund,
Se hur ankorna från stranden skjuta
Sina *skrof* i sjön af hjertans grund;

Hur naivt de sig i vassen luta
Med sin lilla gump mot solens rund:
Hvad på botten de så ifrigt leta,
Det må Gud och professorer veta.

Aldrig jag uti naturen *fuskar*,
Naturforskare jag aldrig var;
Vet ej hur de växa trän och buskar,
Eller blomman, hvar hon purpurn tar.
Och hvad rör mig huru *stören* kuskar,
Blott han smakar bra min kaviar.
Resten sedan, ack! derpå må gerna
Verldens Vise släppa till sin hjerna.

De må grubbla, lukta, borra, bråka,
Blinda kika sig på solens ring,
Vända ut och in på korp och kråka,
Spänna tanken universum kring,
Unter uns, om vi uppriktigt språka,
Veta de ändå just ingenting.
Sjelfva Sokrat, som så mycket visste,
Då han hustru tog, så tog han miste.

Hulda sångmö! jag kan alls ej fatta,
Hvad du vill med Sokrat och hans fru.
Blygs du ej åt ålderdomen skratta,
Är det sådan brist på ämnen nu?
I en Visa, tänk på det besatta,
Att begagna en af *Greklands sju!*
Uj, min vän! din blygsamhet du glömmer —
Men så går det, då man går och drömmer.

Kom! vi ingen tid ha att förlora,
Snart jag måste in till stadens larm.
Solen afsked sagt till Aurora,
Dagen blossar strålande och varm.
Hvilken brådska ha ej Maj och Flora,
Hur ungdomligt slår ej Herthas barm:
Skön hon är ännu på gamla dagar,
Fast *grönlockig* som en kopparslagar.

Gökar, sparfvar, lärkor, er förenen,
Vind och bäckar i galopp och språng!
Sjungen Våren! slut är vinterscenen,
Böljan fri från tyranni och tvång.
Klang, I skalder! klang för merg i benen,
Mod och lefnadslust och sol och sång!
Jag hör harpor öfverallt, som spela:
Lifvet svärmar, klang för Våren! "*Sela*".

Våren kommer.

Våren arbetar allt hvad han förmår:
Fyra par lärkor jag såg uti går;
Och sipporna trollas
Ur mossa och mull.
Och skyarna fållas
Med gull.

Vårsolen löser beställsam och varm
Silfverblankt pansar från fjällarnas barm
Och lyrorna knäppas
I björk och i tall,
Och bäckarna släppas
I vall.

Trastarna skratta åt ekorrens språng,
Torndyflar gäspa vid myggornas sång,
Och myrorna pusta
I svettiga fjät,
Och spindlarna rusta
Med nät.

Hafvet sig mornar i vårsolens brand,
Ligger på rygg med sin spegel i hand,

Och molnen de segla
Som *långskepp* förbi
Och stolta sig spegla
Deri.

Fisken, som vintrat i djupaste dyn,
Tittar ur vågornas fönster mot skyn,
Och glada och trygga
De plaska vid strand
Och hugga en mygga
Ibland.

Måsarna komma från varmare bad,
Bleka om näbben och smala om vad.
Och löjorna sätta
De efter i ett,
Och aldrig jag mätta
Dem sett.

Maj och hans sköna, förträffliga fru,
Flora, ha mycket att pyssla med nu;
Ty jorden skall städas
Sen vintern har flytt,
Och blommorna klädas
På nytt.

Men tiden har brådt, allt skall gå i galopp,
Och vårsolen kältar på blad och på knopp,
Damborste och viska
Tar zephyr i hand,
Och böljorna diska
Vid strand.

Med Guds magt är vintern nu långt härifrån,
Och långnäst i Lappland står "Vindsvales son".
Och hafsörn och ärla
Och småkryp i mull —
Allt mår nu som perla
I gull.

Välkommen du sköna, du herrliga vår
Med solsken och sång och med herdar och får!
Blif hos oss nu stadig
Och häfda ditt namn:
Kom, låt mig få ta dig
I famn!

Början till en afskeds-sång.

Jag vet, jag vet, du har fått pastorat:
Jag tror att lyckan ingenting dig nekar.
Det är rätt väl, ty nu är ondt om mat,
Och ännu ondare om *feta stekar*.

Du hittills lefvat uppå ungkarlsvis.
Som pastor låter det sig ej förena,
Ty här, liksom i Adams paradis,
Är icke godt att *mannen blir allena*.

Du vet också, när pastorat man fått,
Hör en adjunkt till trefnans hufvudpunkter.
Om det är dyrt på annat smått och godt,
Så är det alltid godt pris på adjunkter.

Din afskedsbock du snart för Stockholm gör,
Din komministertid är nu förliden.
Du är en *lycklig ost*. Pr framför
Du blir väl snart, och kåpa får med tiden.

Sköt dina får och odla dina fält,
Och njut din lycka, som du fullt är värdig.
När du din prestgård har i ordningställt,
Då kommer jag — och gör min Visa färdig.

Riksdags-utblåsningen.

Från torg till torg härolden red
Med pomp och ståt,
Och pukor och trumpeter med,
Och klang och låt.

Uråldrigt grann var han att se,
Men sorglig ock
Jag haft god lust att honom ge
En bättre rock.

Ej mycket ny den nyhet var,
Han spridde ut:
Han lät oss veta hvad en hvar
Vet långt förut:

Att fyra stånd sin hand nu ta
Om lag och rätt;
Att riksdagsmännen myror ha
I hufvudet. —

Men hopen följde steg för steg,
Från stod till stod.
Jag trodde ej, den var så seg
I tålamod.

Till Norrmalms-torg, dit närmast bar,
Dit följde jag:
Härolden mot *gullkungen* var
Som natt och dag.

Från ståten smög jag mig till slut
In på Caffét.
Der blåstes äfven riksdag ut
På *glastrumpet*.

Tungan.

Förlåt, mitt herrskap! jag har glömt besjunga
En liten tingest, som vi kalla Tunga.
Hon sitter instängd liksom i en bur,
Som hon med Guds hjelp ej skall komma ur.
Ostadig är hon ända in i roten,
Och derför sitter hon med black om foten.
Och som hon aldrig varit *rigtigt snäll*,
Så får hon sitta evigt i sin cell.

Hon tiger sällan, hon vill ständigt prata,
Och dumt förstås, och svamligt som en skata.
Men kniper det, så står hon verlden bi
Med *guld och gröna skogar* i parti.
Som rika källor hennes löften flyta,
Och hjelp och bistånd hör man aldrig tryta;
Fast det är kändt, att hon är mera skral
Att hålla löften, än att hålla tal.

Hon är sig lik i alla verldens riken
Och skräflar oförsynt i politiken.
Kändt är, att tungan ingen styrsel har
Hos gammalt folk, som ej har tänder qvar.

Och då *de* äfven saknas hos de unga,
Så har hon också sällan *tand för tunga*,
Och hennes ord bli väder som man vet,
I parlament som universitet.

Uppå kalaser och festiviteter,
Der slamrar hon som pukor och trumpeter.
Sin bästa lager-skörd hon likväl tar
På *kaffe-rep*, som man berättat har.
Ty kommer hon i farten der att tala,
Då är det värre än när rännor sqvala.
Det säkert vore en välsignad sak,
Om menskans öron sutte längre bak.

En mängd med egenskaper hon besitter:
Hon härmar åskans dån och fogelns *qvitter*.
Och tala kan hon stundom då och då
Med samma tunga, som det vore två.
Hon kan med menskan leka katt och smila,
Hon kan ens rykte hugga som en bila.
Och vill hon visa sitt förakt till slut
Och orden tryta — då räcks tungan ut.

Ett nyhetsmagasin är hela gommen,
Der kry hon sitter in i ålderdomen,
Tillräckligt snäsig, som en Inspektor
I luckan sitter på sitt postkontor.
Inkomster har hon, goda dar hon gör sig,
Och har ett eget sätt att hugga för sig.
Och ofta har hon ojemförligt mer
Inflytande än någon postkamrer.

Ett ord ännu, så går jag mina färde:
Vår tids framskridande må ha sitt värde,
Men mången tunga finns, ej bättre nu,
Än fordom hos en Stockholmsk roddarfru.
Och som hon än är lika arg och bitter,
Så är det bäst hon sitter som hon sitter;
Ty skulle alla tungor komma lös,
Blef det en konferens som blef famös.

Den döende Svanen.

(Efter en myth.)

"Skall jag då ensam stum och sånglös vara,
Skall aldrig lösas här min tungas band —
Jag, ensamt jag ibland den sångarskara,
Som vingad sväfvar öfver haf och land?
Ej korpens skri, ej måsarna, som fara
I stormig rymd kring öde skär och strand,
Jag dem afundas ej, men många gånger,
O! Philomela! dina ljufva sånger."

"Hur herrligt skulle jag, o sol, dig sjunga
Och mot din himmel ömma toner slå!
I sångens salighet jag skulle gunga
I aftonrodnans glans på bölja blå.
Ej skulle lifvets sorger mig betunga,
Jag *skulle sjunga blott* och dö derpå."
Mot djupet dök han, vemodsfull i hågen,
Och åter samm han silfverhvit på vågen.

Då steg ur aftonskyn från himlaranden
I glans bland blommorna på vänlig jord
Gud Phoibos sjelf med lyran uti handen
Och talte Gudars språk i milda ord:

"Jag länge hört din klagosuck vid stranden:
Din bön är hörd, uti Olympen spord:
Du älskling sjung!" — Och sen han talat hade
Mot svanens silfverdun han lyran lade.

Då klang från strängens guld i stilla qvällen
Odödlighetens ton, ej hörd förut,
Och svanen hänryckt sjöng mot himlapellen
Sin salighet i sköna toner ut.
Men solen sjönk i purpur bakom hällen,
Och sångens fröjd var blott en kort minut,
Ty sången, som förnekad var på jorden,
I dödsminuten var hans svan-sång vorden.

I sorg hans maka samm kring öde stränder,
Och ingen tröst hon i sin smärta fann.
Kring enslig bölja hon sin klagan sänder,
Tills under sång hon underbart försvann.
Men till Apollos thron den trogna länder,
Der båda makar möta ömt hvarann. —
Se'n dess med hvita svanor sågs den täcka
Gudinnan Venus åka i sin snäcka.

Tjugondag Knut.

Nå, hvad skall jag sjunga,
Min sötaste vän!
Då gamla och unga
Mig mana igen.
Min sångmö är dufven
Och sömnig och loj,
Och tung är kalufven
Af jul-os och stoj.

Vi "*svearna*" lefvat
Se'n *doppare-dan*,
Och i oss vi slefvat
Guds gåfvor i stan.
Se'n for jag på bygden
Till prostens i rack.
Der *idkades dygden*
I brädspel och *knack*.

Och lustigt vi hunno
Till *Tjugondag Knut*,
Då sorgligt vi funno
Att julen var slut.

Men prostfar han kramas
Och klämms på allt sätt —
Och sedan beramas
I hast en balett.

Från öster och vester
Snart samlas så brådt
Af grannar och gäster
Båd' storväxt och smått.
Herr lagman med damer
Och håret i knorr,
Trind som en *Edamer*,
Men inte så torr.

En vän af kalaser
Kom fogden, fast döf
Med döttrar i gazer
Och lätta som löf.
Och så bland de feta
Kom slagtarn med fru:
Nötknäppare heta
De slagtare nu.

Herr länsman inträdde,
En kutryggig man;
Hans fru var som grädde,
Som surkål var han.
I soffan han sänkte
Sin dystra person,
Som om han blott tänkte
På kontribution.

Så kom en professor
Som nordstjernan fått,
Och så en assessor
Med sidenkalott.
Hans fru assessorskan
Var rigtigt patent —
Och sist kom barnmorskan
Med son sin, student.

I prestkammarn satte
Vi gubbar oss ned
Och bryggde en *knatte*,
Och den med besked.
Och flitigt ur bålen
Man öste och drack
Och talte om Polen
Och ryss och kossack.

Och *Bergen* med blodiga
Svärdet i hand,
Han fick sina modiga
Slängar ibland.
I harmen man riste
Och svängde sitt glas,
Och *Muraview* visste,
Han var på kalas.

Men ungdomen snodde
Kring väggar och golf,
Och innan man trodde,
Slog sals-uret tolf.

Då plötsligt i salen
Prostinnan steg fram
Och ropte: "med balen
Håll opp, mina lamm!" —

Nu pigorna duka
En qvällsvard så rar,
Som prestgårdar bruka,
Då prestfrun ej spar.
Men prosten i botten
Drack ur sin pokal,
Och sköt på kalotten
Med följande tal:

"Ej längre fördjupen
Er i politik,
Ty nu kallnar supen,
Förstår ni min pik?" —
Till bords han oss förde
Lycksalig som vi,
Och djupt det oss rörde,
Då presten slog i.

Med halfvan blef smaken
Förunderligt skärpt,
Och präktig var laken
Och ölet syperbt;
Och sötgröt och ripa
Och torta till slut:
Ja, hin må begripa
Hur magen stod ut.

Men ungdomen skuttar
Par dansar ännu,
Och kaffe man smuttar
Precis klockan tu:
Då mammor och pappor
Och barn i parti
Tulubber och kappor
Sig svepte uti.

Och snart funnos inga
Af gästerna qvar,
Och bjällrorna klinga,
Då herrskapet far.
Af dansen och glaset
Vi söfdes till slut —
Och så slöts kalaset
På *Tjugondag Knut.*

Ode till våren.

(April 1865.)

"*Du med trängtande rop, kallad af slaf och kung!*
Säg, hvar döljer du dig?" Sänd oss ett telegram!
Har kanske jernvägs-messigt
Kusken fuskat med solens vagn?

Tröstlöst stå nordens folk, dufvet och utan hopp,
Svept i kalsonger af ull, vårklädt i skjubb och sämsk,
Dränker i bolmörts-olja,
Naphta och sprit sin gamla gikt.

"*Gräs-mån*" kallas April, öknamn får man så lätt.
Men "*medan gräset gror*", Svea kan dö som — ni vet!
Hafvet är stängdt: vi svälta
Snart ihjäl för din lojhets skull.

Skåne till hakan står djupt i bränvin och fläsk.
Stockholm får ej ett fnask, gasen är slut jemväl:
Åldrigt bugtiga kol-skepp
Fåfängt nalkas vår frusna kust.

Hamnarna öppna snart! vivat vår franska traktat!
Nu vore casus just få några fat *Bordeaux*.
Tänk vår törst, se'n vi frossat
Vintern i ända med Nabo-sill!

Lida, trängta och dö, är nu vår säkra lott.
Vårsol! *är du en dröm?* annars så knalla dig hit!
Allas vår goda Mutter
Fullsöfd puttrar i drifvans bädd.

Nyårs-sång 1863.

Det gamla år har, apropos!
Till sina fäder gått.
Dess dagar, mulna eller blå,
De fyllde snart sitt mått.
Man får ej skarfva, om man vill,
Ej heller minska dem:
Vår bön förutan gå de till
Trehundrasextifem.

Fast dag och stunder ha så brådt,
Fastän ett år är kort,
Man hinner mycket smått och godt,
Om tiden ej öds bort.
Museum har visst sakta gått,
Ty allt går ej så lätt.
Men jernväg i ett huj vi fått
Till Göteborg komplett.

Nu kan man hvar dag sitta upp
Och göra lilla turn:
Enfin! en tretton timmars gupp.
Från Nordsjön till Fatburn!

Hit komma rockor i parti,
Och unken rödspott fås.
Vi skicka bort vår strömming vi,
Som dumma nöt, förstås!

Och fält och ängar ha vi sett,
Hur yppiga de stått.
Och korn och kärna åren gett
I rikt och rågadt mått.
Det kom till pass, då budet kom
Att Finland var i nöd;
Det är ej första gången som
Vi delat samma bröd.

Fast mycken fördom råder än,
Som långa år har rådt,
Två damer såsom tjenstemän
I sparbanken vi fått.
För allt *mosaiskt* man fordom rös,
Nu är man fördomsfri:
Nu kan man med en judisk tös
Prestnäsan gå förbi.

En fläck du, gamla år, dock har,
Som länge sitter i,
Och skammen har du också qvar,
Fast faran är förbi.
Hur saken skådas och bedöms,
Du står dig ändå slätt,
Ty *Aspromontes* kula glöms
Af verlden ej så lätt.

Ditt mål du nått, och lefnadstrött
Du blott en graf begär.
Farväl, min vän, sof godt och sött
Och tack för allt besvär!
Det nya årets sol går opp
Ur nattens dunkla port,
Och Svea lefver i sitt hopp,
Som hon alltjemnt har gjort.

Och landet byggs i lagens skygd.
Och tryggt vi gå vår ban.
Skarpskyttarna i stad och bygd
Se morska ut som fan.
Svik ej, du fria unga här,
Den fana som du svor! —
Gud signe den som liten är,
Men liten blir väl stor!

Min flicka.

En flicka jag äger, mitt hjertegryn!
Som liljan så skön på sin stängel.
Med rödaste rosor på hvitaste hyn
Hon äger en själ som en engel.
Och pengar och guld har hon nog också,
Jag har dem ej fått, men jag hoppas få.

När lärkan på sommarns gröna fält
Sin sång till molnen hörs skicka,
Då tycker jag fogeln drillar så snällt
Som om det vore min flicka.
Men ljufvare sång är hennes ändå,
Jag har den ej hört, men hoppas få.

När rosen jag ser i sommarens lund
Sin mund ge att kyssas åt vinden.
Då tror jag, det är min flicka på stund,
Som kysser mig ömt uppå kinden;
Så ljuf hennes kyss är att tänka på:
Jag har den ej fått, men jag hoppas få.

Hvem är då den flicka, som gör mig så glad
Och skingrar hvar sorg och hvar smärta;
Som älsklig och söt till den yttersta grad
Tills dato fått hela mitt hjerta?
Jo! hvem hon är skall jag säga också:
Hon är just den flickan — jag hoppas få.

Hösten 1866.

Det knattrar och smattrar i vägg och knut:
Gunås! vi ha hösten igen.
Det ginge väl an om man slapp att gå ut,
Men det går inte för sig, min vän!
Så hafva de himmelska källornas lopp
På jorden så egna manér:
Vitalis har lärt oss att regnskur och glopp,
De "*falla ej opp utan ner*".

Nå än sen då! det kan ju ingen menniska hjelpa att man blir våt då det regnar, ifall man nota bene går ut. Att hösten är kommen är lika naturligt som att sommaren har varit och farit. Man får väl trösta sig och vara nöjd och ta i hand och tacka för det man fått njuta af sommarn och dess behag.

Jo sommarn! jo, den var spritt galen bestämdt
Och sjuk var naturn och förstörd.
I vatten gick Flora och traskade jemt,
Och sorglig vardt bergning och skörd.

Till plättar och bullar hvar få vi mjöl?
Hvar få vi potatis? Gud vet.
Så ha våra bryggare stegrat sitt öl:
De borde ha rammel för det.

Får inte naturen vara huru den vill? Hvarför bygger ej folket rior, i stället för att gorma och förtvifla? Mjöl kan man dessutom få från Stettin, och öl kan man låta bli att dricka. Hvad fan nu då!

Nå nå, lika godt! Man skall prata ibland.
Vi tala om annat härnäst.
När hösten och vintern nu ta oss om hand,
Hvad är det som tröstar mig mest?
Jo, fyra par fönster glasmästarn satt in
Med kitt och med bomull och nubb,
Och så har bundtmakarn och skräddarn med skinn
Fördubblat min gamla tulubb.

Bacchus är bäst.

Jag fader Bacchus sjunger om.
Jag vet ej huru det sig kom:
Han föll uppå min tunga — allt väl.
Jag *måste* honom sjunga — Ni förstår mig väl.

En gud som är så god som han,
Med lif och själ man sjunga kan.
Han alla vill hugsvala, — allt väl.
Är pappa i stor skala — Ni förstår mig väl.

Af *Bacchi Barn* är jorden full.
Hon skaptes ock för deras skull
Att tunna der och tappa — allt väl,
Och hålla af sin pappa — Ni förstår mig väl.

Af alla barnhus tror jag mest
Är Bacchi stora barnhus bäst.
Och barnen äro snälla — allt väl,
Och lydiga och sälla — Ni förstår mig väl.

Der hörs ej skrik och gråt en gång,
Ty deras barnskrik är blott sång,
Och hvarje tår du spårar — allt väl,
Är bara glädjetårar — Ni förstår mig väl.

Och vill ni skåda *barnens* lek,
Och se en fröjd, som aldrig svek,
Gå till de Parbrikoller — allt väl,
Läs deras protokoller — Ni förstår mig väl,

Tyvärr! fins folk af dålig ton,
Som lefva i den dumma tron
Om *Bacchi barn:* att fyllan — allt väl
Är *som att ta på hyllan* — Ni förstår mig väl.

Slikt folk får derför som sig bör,
Stå för sig sjelfva utanför:
Man släpper ej in slike — allt väl
I *barnens* himmelrike — ni förstår mig väl.

Fins mera skönt, som jorden har,
Än se en öm och älskad far
Med murgrön kring sin hjessa — allt väl
Och barn, som drufvor pressa — Ni förstår mig väl.

Klang! lefve Bacchus! han är bäst.
Ej mägtar ens den värsta prest,
Om än med ord så ljufva — allt väl,
Predika bort hans drufva — Ni förstår mig väl.

Till en såpfabrikör.

Lyckans solsken på din bana
Föll så bjert och sommarklart.
Ingen dödlig kunde ana
Solens nedgångsstund så snart.

Natten ingen oro födde,
Dagen gick du lugnt emot:
Lifvets englar bara strödde
Blad och blommor för din fot.

Plötsligt åskan lät sig höra,
Ödet gjorde sig påmindt.
Men du trodde ej ditt öra,
Och ditt öga det var blindt.

Sörj dock ej hvad som har varit,
Hvad som flytt med tidens ström!
Hvad som varit, det har farit:
Du har vaknat från en dröm.

Fäll ej tröstlöst dina händer,
Lyckans dag kan klarna än.

Fatta mod! kanske hon vänder
Vänligt till din dörr igen.

Öfver lyckans art ej grubbla,
Misstro henne hvarje stund:
Liksom såpans är dess bubbla,
Skimrar blott för en sekund.

"Min åldriga vän".

Då jag gör mig besvär och på månan ser,
Jag undrar ibland hvad deroppe sker.
Ty står jag och lyss uppåt himmelens sky,
Så hörs derifrån hvarken knäpp eller kny.
Fast astronomin har sitt teleskop,
Man aldrig i mån sett ett lefvande knåp.

Hvad skall man då tro om en sådan figur:
Är han ett af tidens kasserade ur?
En utbränd vulkan, eller lika godt!
En länsman i skaparens snugga blott?
Förgäfves vi väntat notis derifrån:
Det går ej så fort, det är långt upp till mån.

De nyaste lärde påstå mycket hett,
Att månans ansigte vi aldrig sett:
Fy tusan! och jag som år och dag
Lofsjungit och prisat hans anletsdrag.
O, skalder! hejden er flygt en gång,
I galen ända vi börjat vår sång.

Men grundar sig saken på säkra bevis,
Då bör jorden göra på samma vis

Och sluta sin eviga kärleksdrill,
Och vända sitt taggiga Nordkap till,
Och aldrig visa en grönskande dal
Och aldrig ett fnask utaf Göta kanal.

För min del jag sjunger ej mera om mån,
Som visat vår Mutter så uppenbart hån.
Jag ångrar ej mer än hvart ögonblick,
Då jag som en brandvakt med lyran gick.
Jag forskningens ljus vill förbida än,
Hur det hänger ihop med "*Min åldriga vän*".

November-qvitter.

All naturen kufvas
Utaf storm och is.
Trän och buskar lufvas
På ett röfvarvis.
Flora fjerran dragit,
Hon, som var så god:
Skylten in hon tagit
Från sin blomsterbod.

Knappt en skata skrattar,
Ingen mås jag hör.
Vissna löf jag krattar
Trappan utanför.
Lundens fägring föres
Bort som annan lump.
I dess kronor höres
Ingen lyrisk stump.

Höstens andar rufva
Öfver skog och snår.
Jemt i väderhufva
Himlens anlet står.

Ja! I fåfängt skolen
Se en skymt derur:
Månan liksom solen
Är en dimfigur.

Ingen tröst ger snuggan,
Allt är: usch och O!
Ängsligt grymtar suggan,
Ängsligt råmar ko.
Nordanvindar hvassa
Slå i port och grind.
Tupp och höna brassa
Skoftet bidevind.

Dock jag vet en annan
Tröst vid egen härd:
Gubbar! hit med kannan,
Hon är pengar värd!
Bäst är att ha ruter
Nu i själ och kropp:
Hör hur vinden tjuter,
Se hur sjön slår opp!

Annat er ej vänten,
Hösten är besatt.
Strunt! låt elementen
Slåss som hund och katt.
Fan ger jag krakelet,
Lifvet är så kort:
Sångmö! rör på spelet
Och slå sorgen bort!

Till mitt porträtt.

(I en poetisk kalender.)

Sorgligt ljuda mina strängar,
Deras sed det aldrig var;
Men att visa sig för pengar
Är dock hårdt på gamla dar.
När ej ungdom finnes mera,
Ögats eld och klarhet ej:
Hvarför då lithografera
Gubbens konterfej?

Våra lockar åren lugga
Och strö puder i till slut.
Kors! att detta är min skugga,
Som ser så pass hygglig ut!
Ja, artisterna de glada
Måla oss i all vår ståt.
Kosmetik och märgpomada
Gör väl också åt.

Nå ja! låt belätet sitta
Som förläggarns laga fång.
Gubben ock behöfver titta
Utom knuten någon gång.

Ifrån tull och dito taxa
Gör han nu en liten rund:
Kanske opp till Ava-saxa,
Kanske ner till Lund.

Är du färdig? ja vasserra!
Uj, hvad det skall bära af,
Än med ånga än med kärra,
Ömsom öfver land och haf.
"Som en mjölsäck" bör poeten
Skakas utaf bara hin,
Annars, I godt folk, ej veten
Hvad som finns uti'n.

Låt oss tömma afskedsskålen!
Res som om jag reste sjelf:
Hugg en prest-ost uti Smålen
Och en lax i Ljusne-elf!
Helsa alla kära ställen,
Vännerna kring land och strand;
Glöm ej forsarna och fjellen
I mitt barndomsland!

En oväders-qväll.

November 1864.

Hösten är kommen, sätt thevatten på,
Rusk uti kroppen jag känner.
Kanske en *tuting* är ej att försmå,
Eller hur vill ni, go vänner!
Jaså! ni blinkar, välan, jag förstår:
Klang för en priffe, gutår!

Hör huru stormen kring knutarna snor —
Låt elementerna braska —
Bäst hålla färgen — kupera, min bror!
Gamla vi äro, men raska —
Jojo, man känner att ungdomen flytt —
Gubbar! hvad annars för nytt? —

Samma historia, gammal och van,
Trassel bland kungar och riken. —
Pressen hos oss osar olja och tran.
Oppbränd är nu politiken.
Det finns nu slätt ingen konversation,
Än vår *illumination.*

Den var just präktig med buller och ståt —
Ja, den var finfin som fanken —

Kostar betydligt — ja nog gick det åt,
Men det finns mera i Banken —
Också så var det så ljust som en dag:
Fyra par ljus hade jag.

Slussen var ypper: till sednaste natt
Torget stod ljust som en dager.
Gamle Carl Johan på gångaren satt
Knollrig, energisk och fager —
Blanka stöfletter och gullgul syrtut —
Gubben var ståtlig — *spel ut!*

Torg och palatser sig speglade i
Strömmen och *Mälarens* vågor.
Hjelten från Hogland stod modig och fri
Midt ibland lejon och lågor.
Aldrig han stått i ett vackrare ljus —
Gubbar! vi ta en pris snus.

Skönsta musik ifrån början till slut.
Fingo vi gratis tillika.
Huru elektriska solar se ut,
Fick man på slottet bekika.
För att se allt, fick man springa sig lam —
Gutis! respekt för min dam!

Sköna banketter med bålar och glas,
Smällkork och svamp-rariteter!
Maken fanns aldrig till svenskt-norskt kalas,
Fyrverkeri och trumpeter!
Skålar och tal om *förening och fred* —
Ack! den som fått vara med!

Uj! hvad det smattrar på rutorna, hör!
Stormen på portarna dunkar:
Snöglopp och priffe, det är som sig bör,
Mellan små trefliga klunkar.
Bäst är att nu plocka fyrkarna fram —
Klang! vi få hundra för slamm.

Midsommar-stången.

(Skärgårdsbild.)

Nu är stången rest omsider,
Se hvad löf och kransar,
Spelar-Olle villigt gnider
Stråken på fioln.
Ung och gammal polskan dansar,
Brokigt ringen skiftar,
Flaggen högt i toppen hviftar
Mot midsommarsoln.

Nu en skärgårdsvals det gäller,
Hela marken dammar,
Pigor, fröknar och mamseller —
Här fins ingen rang.
Hvarje kind af glädje flammar
Och af solen baddas,
Pojkar hjula, bössor laddas:
Pang! och pang! och pang!

Fjerran ifrån öar landa
Folk från alla kanter.
Det blir spel och lif och anda,
Skott och hurrarop.

Ungdom, gubbar, barn och tanter
Lätt introduceras:
Hela bundten saluteras
Med ett välkomst-stop.

Gummorna vid blanka pipen
Bruna näktarn tratta,
Lotsar med cigarr i gipen
Skutta om i fläng.
Hör hvad jubel! alla skratta
Och i händren klappa:
Lisa krinolin sågs tappa
I en hastig sväng.

"Klang!" nu ropas, "hit, go vänner,
Och ej längre bråken!
Dammet ryker, törsten bränner,
Var så god och kom!
Spelman ger signal med stråken,
Som bör iakttagas:
Var så god, om det behagas,
Här är vin och romm."

Dansen flyttas in i stugan,
Qvällens vindar kåra.
Hvar är Olle? man skall truga'n
Till fiol'n igen.
Ifrån groggen skiljs han svåra,
Bud på bud man skickar.
Olle kommer, ler och hickar:
"*Liten lefver än!*"

Godt ha näsa nu, som stoppar,
Och en dito lunga
Rummet med så många kroppar
Gör ej luften sund.
Ögonlocken bli så tunga
Utaf rök och sqvättar:
Nös du? ja, jag tror det lättar
Skallen för en stund.

Utgårdsgäster hemåt vända,
Lugn är hafvets yta.
Allt i verlden har en ända,
Sorgligt eller gladt.
Bacchi safter börja tryta
Och hvar bössa klickar;
Stråken slinter, Olle nickar:
Bal'n är slut, god natt!

Jordens delning.

(Efter Schiller.)

"Se här, var god och tag!" sa' Zevs. "Den vida
Jordbollen, menskobarn! åt er jag ger;
Ett vackert arf! låt se å eder sida,
Att ni som bröder delen mellan er!"

Straxt vinningslystnad i hvart öga spelar,
Och ung och gammal örat åt sig drog.
Och bonden skodde sig med hemmansdelar,
Och skog och jagtmark adelsfolket tog.

Och borgarn med sitt gods i boden lommar,
Af allt tog presten hvad som fetast fanns;
Vid bro och vägar satte kungen bommar
Och gjorde tull och skrek att allt var hans.

Från sina luftslott skalden kom omsider.
Det var så dags att komma till förvärf,
Se'n allt var deladt. Ack! den satsen lider
Ej någon tvist: att *söl är ett förderf.*

"Är det mig ensam då som glömskan gäller!
Är ej min trohet städs ådagalagd?"
Till Zevs sin klagan och sin suck han ställer
Och kastar sig inför hans thron försagd.

"Du var ej vaken, det var det som felte,
Och verldens lycka sof du derför bort:
Hvar höll du hus, då jordens krets man delte?
Skyll ej på mig!" sa' guden något torrt. —

"Jag var hos dig och i din himmel drömde,
Förlåt, o Zevs! en stund så minnesrik!
Om jordens egodelar jag förglömde
För klangen af din harmonimusik." —

"Välan! jag har, tyvärr! ej mer att gifva,
Då verldens barn om skog och ängar rå.
Men när som helst du kan hos mig få blifva
På husmanskost och gratis — i det blå!"

"Torskning."

Fort i båten ref och krokar!
Sol'n ur hafvet tittar.
Då *går torsken till* och snokar
Stimvis, här och der.
Aldrig den en fiskstjert hittar,
Som på örat snusar:
Pojkar opp! hör vinden susar
Öfver våg och skär!

Raska på allt hvad I kunnen,
Måsar skria redan,
Morgonstund har gull i munnen,
Bli vi ense om.
Orren spelar längesedan.
Här är väst och tröja!
Fisken kilar, om vi dröja.
Här är lufvan, kom!

Tag från väggen dragg och vättar
Och din bössa läska!
Vinden friskar, dimman lättar,
Qvickt gör focken lös.

Hvar är "*pluntan*"? — I min väska. —
Jerker! är du säker?
Det var hin, hvad båten läker,
Här är öskar, ös!

Göm ej bössan? Ladda, Calle!
Den behöfs kanhända:
Såg ni skälens svarta skalle?
Tvi, den satan dök!
Nu är tid att snuggan tända
Och sin tobak karfva:
Godt, att när så här vi larfva,
Ha sin *pipa-rök!*

Der är just mitt fiskarställe,
Der vid dessa bankar,
Der har jag och grannars-Pelle
Dragit torsk i kapp.
Ja! just här vi kasta ankar
Och vårt *snöre* sänka —
Jo! det kunde jag just tänka:
Vi ha napp på napp.

Vi ha kommit just i smöret —
Gud, styrk mina sinnen:
Jag tror jag fått fan i *snöret,*
Om jag känner rätt.
Hjelp mig, jag får inte in'en,
Håll med håfven under.
Sicken knubber! Tocka kunder
Nypas ej så lätt.

Fisket lyckas, hafvet suger:
Fram ur väskan lirka
Lilla *tumlarn* — jo den duger,
Det var godt som gull!
Räkna, Jerker! — vi ha circa
Hundra. — Det var raggen!
Hundra torskar! Tag in draggen,
Vi ha ökan full.

Slappa hänga våra segel,
Gör till rodd oss klara!
Vinden mojnat, hafvets spegel
Speglar himmelen.
Gladt och lustigt hem vi fara
Från vårt fiskafänge:
Vi få vänta väl och länge
På en fångst som den!

Suck vid hafvet.

Nu sommarn gått till ända och hösten raskar på
Med stora steg att göra oss den äran.
Gud gifve, jag fick råda, jag skulle laga så,
Att aldrig vi behöfde att besvära'n.
Jag älskar sol och blommor och gullgult sommarsmör,
Men gula blad om hösten har jag ej sinne för,
Och stormen tillhör fan och litanian.

Jag har nu mina griller, och hvem har inte det!
Jag räds, då hösten skakar sina vingar.
Min sommarfröjd har brustit liksom ett spindelnät,
Och ingen fogel mer i björken klingar.
Och *gästerna* ha flyttat ifrån min nakna ö,
Och alla ben som plaskat uti min vackra sjö,
De äro nu försvunna allesamman.

Och mellan höstens andar nu skiftas Floras kram,
Och hafvet mot min kust ursinnigt ränner.
Ja nu är tiden inne att suga på sin ram,
Och sucka efter sol och sina vänner;
Och alla kaffesystrar och alla Bacchi barn
Med hela attiraljen af glas och kaffeqvarn —
Allt speglas troget i ett sorgset minne.

O, ljufva blomsterfester, o, sommarfröjd, god natt!
Från fjällen hör jag nordanvindar draga.
Och Ægirs nätta döttrar, som summo förr så gladt,
Med stora magar välta nu och klaga.
Här hjelper ej att sjunga, här hjelper ingen bön:
Jag tror, det börjar snöga, "*natur, hvad du är skön!*"
Må ej din skönhet oss afdagataga!

Fly!

eller Fogeln i November.

Hör du liten fogel, som i trädet sitter!
Höstens vindar hvina öfver sjö och strand.
Sommarn en gång kommer, spar till dess ditt qvitter:
Fly! det ligger rimfrost öfver skogens rand.
Jag här måste vara
Qvar, men du kan fara
Fritt och lyckligt till ett bättre land.

Solen mer ej värmer, dagen knappast lyser.
Härjande kring fälten nordanstormen far.
Löfven sorgligt prassla, källans vatten fryser:
Fly! förrän att döden i din vinge tar.
Vi få långa nätter!
Öfver berg och slätter
Snart natur'n sitt vintertäcke drar.

Fri och öppen står dig hela vida verlden,
Mången dal mer varm, än nordens kulna ö;
Ufven skriar hemskt der borta öfver fjärden:
Fly! det bådar döden, storm och is och snö.
Du har fria vingar,
Snabb och lätt du svingar
Obegränsadt öfver skog och sjö?

Sångens källa frusit: all din slägt är borta,
Du är dödens offer, om du dröjer än.
Natten är så villsam, dagarna så korta:
Fly! men glöm ej bort din gamle sångarvän!
Svärma, sjung och hoppas,
Och när våren knoppas,
Kom och sjung uti mitt träd igen!

Sonnetter på Sandhamn.

1.

Bedröflig är den ö, som jag bebor,
En koloni af lotsar utan kor.
Syns något lefvande här gå i bet,
Så är det blott en halfförtorkad get,
Med skägg så långt som mitt, och anletsdrag.
Ej stort förnöjdare hon har än jag.
Försynen snarlik gjort vår lefnadslott:
Ett magert lif bland bränningar och brått.
När hjertat suckar uti djupa drag,
Då bräker hon — och så gör äfven jag.
Och mötas vi på klippan då och då,
Vår samhällsställning vi fundera på.
Och som det här på platsen kan gå an,
Så stanna vi — och stirra på hvarann'.

2.

Jag tankfull går ibland och ser mig kring,
Hur hafvet slår kring ön sin våta ring,
Och susar evigt ett och samma språk
Och kastar sjöskum på vår gamla Båk.

Man sagt, att hafvet är så skönt att se:
Två ruttna lingon vill jag knappast ge;
Ty hafvet gjort mig mera ondt än godt:
Jag otaldt har med hafvets gamla drott.
Det var ej längesen jag i min båt
Af fyra snälla töser följdes åt.
Vi skulle segla ut till närmsta ö
Och äta qvällsvard i det mjuka hö.
Jo pytt! fast solen nyss så vänligt log,
Ett moln hon öfver purpurhufvu't drog.
Och det blef storm och hafvets bölja röt:
En hisklig by min mast och spritstång bröt.
För vind och våg vår lilla farkost dref,
Till dess i hast vi stötte på ett ref.
Med vatten fylldes båten upp till rand,
Det stod oss upp till knä och strumpeband.
Vår sköna matkorg, öfverfylld och tung,
Till godo hölls af hafvets snåla kung.
Vår sköna biff på läppen honom föll,
Vår bästa sherry tog han och behöll.
Vi lifvet räddade, fast jemt och nätt:
Jag frågar blott, om detta var honnett?

3.

Den blida våren är oändligt skön
På andra håll, men inte här på ön.
Då himlen öfverallt är blå och skär,
Ha vi en grå och dimmig atmosfer.
Då annat folk af blommor har sin lust,
Planterar hafvet drif-is på vår kust.

Och ingen blomma smeks af vårens vind,
Än den, som kölden nyper på vår kind.
Och ingen krans den hulda Flora band,
Än den af *sjötång*, som omger vår strand.
Och ingen svan naturen här bestått,
En skäl man ser ibland med svart kalott.
Och ingen fisk vill hedra våra skär,
Om ej en flabbig torsk sig gör besvär.
En skog står skrytsamt på vår kust, men gles
Och torr och mager som vår långkatkes.
Och fogelsång, ack! deraf är här tunnt:
Kanske en Mås — och hvad är det för strunt!

Till Packhusinspektoren

och Advokatfiskalen A. J. LAGERLÖF,
då han fyllde 70 år. (1861.)

Mel. «Säg, Movits, hvi står du och gråter.»

Hvarför ha vi bräddat pokalen,
Och samlats i Klingbergs gemak,
Och korkarna smälla i salen
Och glädjen står högt uti tak?
Hvarför är vår krets så betagen?
Berätta oss, hvad som har skett!
Jo, Gubben är född nitti-ett,
Precist denna dagen!

Der forssar och hamrarna bullra,
I Vermland han dagsljuset såg.
Der gick Anders Johan och kullra
I kolten vid Klarelfvens våg.
Det landet är kärt för hans minne,
Der föddes hans framtida hopp.
Och der fick han jern i sin kropp
Och stål i sitt sinne.

Och derför hans hjerta ej fruktat
Att gå i en verklig batalj:
I Norge han krutröken luktat,
Och fick utaf kungen medalj.
Men längesen glömd är mandaten,
Ty detta var icke i går:
I rappet han femtio år
Tjent kungen och staten.

I Tullen, som alla vi veta,
Han var en hejdugtig fiskal
Att friskt efter smuglare leta
Och lönngods i kaggar och bal.
Visst blef det, som stundom det händer,
Att angifvarn brorslotten tog:
Den lymmeln var falsk och bedrog,
Och tog på två händer.

I Packhuset långliga tider
Han gått både bittid' och sent.
Bland halmboss, förtreter och strider
Med köpmän och handelsbetjent.
I trots af de sjuttio åren
Hans själskraft är liflig och spänd:
Ännu kunna resas på änd'
De grånade håren.

Gif akt huru fryntligt han sitter
Med helsan i ögonens brand.
I julas var sjuksängen bitter,
Och döden tog lian i hand.

Väl syntes det mörkt som om natten,
Då han ner till Strömstad for bort.
Men gubben blef kry innan kort
Af *priffe* och vatten.

Mot framtiden hoppfullt vi blicka,
Det flydda fås aldrig igen.
Men säkert vi aldrig få dricka
Med bättre kamrat eller vän.
En skål då för minnena kära,
För vänskap som aldrig förgår:
En skål för hans sjuttio år,
Trofasthet och ära!

Höst-Dithyramb.

Mel.: «När jag bärs ur mitt hus».

Hvad suckar ur mitt bröst!
Hvad vemod i mitt öga!
Det mulnar i det höga,
Och stormen höjt sin röst.
Han kommer nordanfjälls,
Och mer och mer han friskar,
Och böljorna han piskar,
Och sjön på ända ställs.
Ja hösten är
Oss redan när
Kring ö och skär:
Hvad vill han här?
Jo, skrämma våra fiskar
Och göra oss besvär.

Hör vinden hur han kör!
Hvart skall man nu sig vända?
Buteljen blir kanhända
Den som kan ge humör.
Jag säger er för sann:
När vädret sig förbistrar,

Om blott pokalen gnistrar,
Så gör det hvad det kan.
Men vill ändå
Det ej förslå,
Hvad gör man då?
Jo, jag gör så:
Jag mina fönster klistrar
Och tar ullstrumpor på.

Hvad himlaskoj och gny!
Hvad brak i tak och knutar!
Och hafvet skyhögt sprutar
På måsarna i sky.
Allt lif har svårt att stå
På två ben eller fyra,
Och snö och hagel yra
Och på mitt fönster slå.
Fan och hans mor,
Förlåt jag svor,
Är lös, jag tror,
Med horn och klor.
Att spela nu på lyra
Är ej så lätt, min bror!

Nu stängs man inom hus
Att kinka och att pjunka
Och genast skall man lunka
Att köpa ved och ljus.
Det blir ett stök och ställ:
Sitt visthus skall man öka
Och skinkor undersöka

Och vara mån om spjäll.
Man torkar dill,
Och inlagd sill
Man lagar till
Om man så vill,
Och korfvar skall man röka
Och rensa kamomill.

Nu ha vi Riksdag, ja!
Nu blir att ha sin näsa
I tidningar och läsa
Och reda på sig ha.
Då få vi se hvarut
De "fjerdingsmänner" syfta:
Om glädjas eller snyfta
Skall bli vår lott till slut.
Opinion
Är att nation
Vill ha räson
I sina don.
Det blir en sten att lyfta:
Vår representation.

Allt har sin tid, min vän!
Men tiden hastigt slinter,
Och efter höst och vinter
Blir dagen ljus igen.
Jag lyss och tiger still
Jag låter tiden basa,
Jag låter Påfven rasa
Och bullor laga till.

Är hösten vrång
Och vintern lång,
Jag slår pling plong
På min basong,
Och tänder på min brasa
Och kastar in min sång.

Yrvädret.

Jag är lycklig, som får tyst och stilla
Här vid fönstret sitta och se på,
Och onödigt ej min tid förspilla
Att i drifvor och bottforer gå.
På Guds väder kan man aldrig lita:
Spela molnen oss ej spratt på spratt?
Se för roskull huru qvickt de rita
Hvita prickar på syrtut och hatt.

Snön sig stockar uti mun och öra,
Paraplyer tjena föga till.
Lilla vän! hvad skall hon ut och göra
Vinden gör med henne hvad han vill.
Oförskämdt! se hur han lyfter kjolen,
Och mot skyn hur krinolin han vändt.
Jag skall inte *sqvallra utur skolen:*
Gå, min sköna! "*ingenting har händt!*"

Krig och örlig! Här blir luft i luckan:
Snö och pojkar sämjas i vårt land.
Här ej hjelper qvidan eller suckan,
Snöbollskrig är blodigt nog ibland.

Silfverkulor stöpas blott hos Bore,
Minsta puttifnask dem sköta kan.
Hurra, gossar! Om ej rutan vore,
Skulle ni en *hacka* ha per man.

Men i Herrans namn, hvad tänker gumman
Och hvart vill hon, eller skall hon hän?
Frun skall bort, och det är hufvudsumman,
Fastän drifvan famnar hennes knän.
Känner hon ej nu hur nordan piskar,
Då har gumman ej förstånd och sans,
Eller också (hvad jag nu blott hviskar)
Väntar kaffepannan någonstans.

Der stöp en! ack, det var han ni känner,
Advokaten kallad rätt och slätt.
Sällan han väl råkat på, go vänner!
Ett så slående bevisningssätt.
Stormen kunde han ej hålla stången,
Fast han annars ger sig ej så snart.
Det var också aldraförsta gången
Som jag vet han tappat såsom part.

På mångfaldigt sätt man sig fördjupar
Än i snö och än i luntors damm:
Se på presten, hur på knä han stupar,
Mjölad hvit, men tålig som ett lamm.
Hedersgubbe! mer än dina likar
Visar du vårt andliga behof:
Af den ödmjukhet som du predikar,
Vill du praktiskt ge oss här ett prof.

Jag sett nog af gatupromenaden,
Öfverallt man samma äflan ser.
Stormen rullar öfver Mälarstaden,
Det blir tyst på gatan mer och mer.
Qväll och mörker smyga på oss sakta,
Och lyktändarn tänder gasen re'n.
Verldens gång kan jag ej mer betrakta:
Fäll gardin och tänd min fotogén!

Min Tant.

Det yrar och det ruskar
Omkring palats och tjäll,
Och Bore-gubben kuskar
Kring våra gamla tjäll.
Min fönsterruta fryser,
Som nyss var spegelklar,
I skorsten stormen nyser —
Gud hjelp oss lite hvar!

Skall man nu tänder hacka?
Jo, det blir ej så fritt.
Hvad spår min almanacha?
Hon spår ju *regn* och *blidt*.
Man räknar och man ritar
Och ljuger för kontant.
Jag tror jag mera litar
Uppå min gamla tant.

Jag ärar lagerkransen,
Men sanning framför allt.
Då katten satt upp svansen,
Skrek gumman: "vi få kallt!"

Hon utom dess ej grundar
Sin tro på någon dikt:
När väderskifte stundar,
Får hon igen sin gikt.

Jag vet ej nu hvarföre
Jag almanach skall ha.
Jag spar ju fjorton öre,
Då tant spår lika bra.
Att uppå stjernor akta —
Hvad rör mig deras traf?
På månsken har jag fakta,
Då jag tar hatten af.

Men apropos om tanter,
Jag *min* berömma vill
Ty gumman har kontanter,
Och det gör mycket till.
Jag söker göra redig
Den satsen alla dar:
"Ju mer du delar med dig,
Dess mera har du qvar."

På nya året (1865).

En tid som nu, bedröflig,
Jag aldrig såg,
Och lyckan är ohöflig
Mot hög och låg.
En tappar millioner,
Der minst det tänks;
En skeppslast med citroner
Af isen stängs.

Emot hvarandra stångas
Lokomotiv,
Och krossade bli mångas
Båd' lem och lif.
Allt tycks af tidens brådska
Till ofärd vändt:
Om de ha åkt i droska,
Har slikt ej händt.

Jemt hör man isen brister
Och folk förgås.

På krogarna gardister
Af qvinnor klås.
Bäst är förr'n kriget ryter
Till vår ruin,
Att könet byxor byter
Mot krinolin.

Man hundfatt är på *hyra*
För rum, fast små.
Spektaklen äro dyra
Att gå uppå.
Man icke bör förgäta
Att man förstör
Hvad en familj kan äta
En vecka för.

Man arm och ben kan bryta
På trottoar,
Ty sand och aska tryta
På en och hvar.
Fast sädesköp man slutar
Till billigt pris,
Har bagarn samma *snutar*
Som förr precis.

Att folk vill högre hoppa
Än rimligt är,
Och att så många stoppa,
Och "*tocke der*";

Det vållas utaf tiden
För lyxens skull:
Det finns för mycket siden,
För litet ull.

Vårt land i fördom suckar
På många sätt:
Månn' nya året ruckar
Förståndet rätt?
Månn' titelsjukans smitta
Förgöras kan:
Skall *hatten* nu få sitta
Och *Ni* tas an?

Skall man nu hejda lyxen
Uti dess fart?
Skall man ej sätta yxen
Till roten snart?
Skall folk nu få idéer
Med sundt förnuft,
Och sluta med supéer
Och qvalmig luft?

Skall man få pris på maten?
Skall utan storm
Den gamla goda Staten
Få sin *reform?*
Skall vagnen längre streta
På fyra hjul?
Det skall ni allt få veta
Till nästa jul.

Men dag och timmar fara
I fröjd och strid:
Må tiden hygglig vara
Och lyckan blid!
Vi alla framåt rycka
Att nå dess port:
Godt år och mycken lycka
I smått som stort!

En söndag på landet.

(Stockholm 1862.)

Sällskapet slagit sig ner i det gröna,
Jag slår mig också i gröngräset ner;
Bryr mig om staten ej mer än en höna,
Mordbrand i Ryssland och allt *tocke der*.
Strunt i bataljer,
Band och medaljer,
Hela musiken af läger och damm!
Heldre jag tumlar bland liljeconvaljer
Kungsljus, violer och snöhvita lamm.

Middag vi fått under lummiga eken,
Smort oss med graflax och ägg och spenat,
Sherry på soppan och Champis på steken,
Ljuflig musik och kannstöpande prat.
Se'n har naturen
Kräft lilla luren.
Nu kommer mockan och gör sin patrull,
Ofvanpå sqvätten
Tas anisetten:
Himmel! nu mår man som perla i gull.

Aftonens guld öfver böljorna hvilar,
Skyarna stråla af ypper karmin.
Titta derborta hur speljakten kilar!
Det är visst *Alma* med Anders Lundin.
Seglen de pressa.
Högt på sin hjessa
Bär hon sin flagg öfver skummande ban.
Der komma flere ännu, och bland dessa,
Bäckström med *Gurli* och Klingspor med *Ran*.

Se, hvilken hängbjörk i gungande rågen
Susar för vinden och bugar sig djup.
Måsarne gunga på skimrande vågen,
Ungdomen ror i sin snöhvita slup.
Käglorna ramla,
Unga och gamla
Hurra och jubla vid *kringskuren kung*.
Värden trakterar,
Telegraferar
Gladt med pokalen åt gammal och ung.

Här är gudomligt. Rigtigt belåten
Skulle jag gå här med spade och yx.
Hade jag detta, gaf jag på båten
Stockholm med gubbhus, palatser och lyx.
Hit vill jag flytta,
Mjölka min bytta,
Krafsa potates och traska med plog.
Här just på ställe
Skulle jag "fälle"
Samla kontanter och hugga ner skog.

Gubbar! hvad angår oss här politiken,
Läskom fast heldre vår törstande gom!
Vi ha ju trefligt ändå här i viken,
Kejsarn förutan och påfven i Rom.
Strunt i bataljer,
Fan och kanaljer,
Hela musiken af krigsrop och damm.
Heldre jag tumlar bland liljeconvaljer,
Kungsljus, violer och snöhvita lamm.

Höst, Vinter och Vår.

1.

Höstens ande sänker sig öfver jorden,
Svartgråa sväfva himmelens slitna skyar,
Som när jag hänger mina svarta byxor
Ut för att vädras.

Vildt han kastar regn öfver dal och ängar;
Unnar oss gropar endast med lerigt vatten,
Som när en båtsman ger åt sin älskarinna
Mustiga pussar.

Dyster och hjertlös med katharr och bröstvärk
Syftar han åt oss, att vårt lif förgöra;
Böjer despotiskt under paraplyer
Suckande nackar.

Borta, försvunna äro skogens skalder,
Skapelsen ligger som en vän på båren.
Bleka naturen skådar jag igenom
Kittade fönster.

Nordan trummar på min fönsterruta,
Solen har flyttat ur min mörka kammar.
Der i förbidan uppå bättre tider,
Hänger jag lyran.

2.

Vintern är älskad i den höga norden.
Stjernorna gnistra, och i trefna kamrar
Brasorna flamma och i köket ligga
Frostiga hjerpar.

Ungdomen svärmar på de blåa fjärdar,
Klingande stålsko ristar blott glada runor;
Damernas fägring, gömd i krinoliner,
Speglas i glansk-is.

Strålande kronor lysa dansens fester.
Ljufligt bland gubbar i förtroligt gille
Doftar emellan samspråk och *priffe*
Sjudande toddyn.

Snöklädd hvilar lugn den mörkgröna skogen.
Älskande par i muffar och skjubbskinn
Pröfva vid bjällror i gudomligt månsken
Frustande fålar.

Lyran förstummas under frusna händer.
Solen är borta. Skalden i tunna rockskjört
Sorgligt med näsan öfver thermometern
Forskar i gradtal.

3.

Menniskans pulsar hoppa som unga getter.
Själen sig mojar som en prest på landet.
Lärkorna sjunga i den blåa rymden:
"Våren är kommen!"

Kitt och klister ryka ur öppna fönster.
Menniskans anlet strålar af idel godhet:
Smulgråten sjelf ser ut som han ville
Bjuda på frukost.

Gårdar och stigar pyntas och sås och sandas,
Boningar vädras, spindeln körs på dörren.
Pigorna piska, grymma liksom professer,
Rykande mattor.

Fyrfota fångar släppas ur qvafva *fängset*,
Skyldra för solen med de krumma svansar,
Sparka i mullen, när de ängsligt varsna
Bromsarna brumma.

Vågorna sjunga, vindarnas harpor spela.
Drömmande vandrar skalden i furuskogen:
Lockad af bäckens sorlande vatten,
Sjunger hans sångmö.

Föreläsning på hafvet.

Neptun rådde, som I veten,
Öfver jordens alla haf.
Skäggig satt han på kareten,
Gyllne voro hjul och naf.
Utaf sjögräs var plymagen,
Spiran var ett treudds-spjut
Hästar hade han af rasen,
Som har fiskstjert akterut.

Länge han sitt rike skötte,
Men hans välde var ej nog.
Han med Jupiter sig stötte,
Så det hus i fanders tog.
Neptun röt och höjde tonen,
Jupiter tog eld som krut:
Och som Bomba ifrån tronen,
Blef han landsförvist till slut.

Störtad konung ock behöfver
Mat och pengar kanske med.
Och till Troja for han öfver
Och tog in hos Laoméd.

Kost och lön han blef tillbjuden,
Om han något yrke dref.
"Jag kan mura" svarte guden —
Och blef murare med slef.

Murar byggde han kring Troja,
Priset var bestämdt förut;
Men Trojanen, van att skoja,
Gaf dock ingenting till slut.
Neptun, vred på goda grunder,
Missnöjd med sin tomma pung,
Retade ett hafsvidunder
Af hans gamla stab som kung.

Och de nya murar ramla,
Fastän murade med kraft,
Och af skrämsel benen skramla
Uti kungens stöfvelskaft.
För att stilla gudens vrede,
Fick han (och med nöd det rack)
Ge sin dotter åt den lede,
Som for fram som *Merrimac.*

Jupiter vill allt försona,
Rappellerade sin vän:
Neptun fick sin gamla krona
Och sin våta tron igen.
Gladt de sin försoning fira,
Neptun diplomatisk blef,
Kände nöjet af en spira
Mot en suddig murarslef.

Guden tyckte, att omsider
Tungt hans ungkarlslif förflöt.
Då han såg de Nereider,
Kände han att något tröt.
I ett huj han gåtan löser,
(Kärlekspjollret hör ej hit)
Och bland hafvets fagra töser
Tog han fröken Amphitrit.

Samma qväll de vigdes redan,
Det är ruff i hafvets kung.
Och hans drottning såg man sedan
På sin snäcka skön och ung.
Seglet lätt mot himlabågen
Skiftade i karmosin,
Och Tritonerna på vågen
Stämde upp "*God save the Queen!*"

Men bekymmer ha vi alle,
Gudar gå ej fritt en gång:
Æol, en orolig skalle,
Gjorde i hans verld förfång;
Störde med sitt anhang friden,
Svepte in hans tron i moln,
Och for fram som nu för tiden
Ryssen i det arma Poln'.

När en qväll han glömt att stänga
Sina stormars fängselhvalf,
Sågs kring rymden packet spränga
Hejdlöst så att hafvet skalf.

Verlden hade som det tycktes
Knappt ett ögonblick igen:
Det var då Italien rycktes
Plötsligt från Sicilien.

Öde ligga hafvets troner,
Neptuns hofstat syns ej till,
Och för nympher och tritoner
Hvimlar hafvet nu af sill.
Nya tiden ej behöfver
Diktens blommor på sin färd:
Stenkolsröken ligger öfver
Gamla tidens sagoverld.

Romans i Fjällbygden.

Du hulda Måne i det blå
Som lyser!
Och jordens ruckel tittar på
Och myser!
Med lampan öfver böljans djup
Och fjällen
Du lotsar fram min lilla slup
I qvällen.

På viken krusar vinden lätt
Dess spegel,
Och Æol fyller jemt och nätt
Mitt segel.
Cigarrens fyr med friska drag
Jag tänder,
Och ut på kryss gå, liksom jag,
Små änder.

Jag trastens mjuka tonfall hör
I skogen,
Och dån af hölass, som man kör
På logen.

I mjuka höet ligga barn
Och kullra,
Och bruset hörs af forss och qvarn,
Som bullra.

Och glädjen skallar vidt kring tjäll
Och stackar,
Och eko skrattar med i fjäll
Och backar.
Till deras glada tidsfördrif
Jag fore,
Om kroppen så konservatif
Ej vore.

På strömmingsfiske far en "*trut*"
Så sniken.
En gullgul ökstock glider ut
Ur viken.
En flicka ror den lugnt och tyst
I säfven,
Och en student står som en byst
I stäfven.

Han rör sig. Ack! om ni de två
Nu sågen,
En liten afund flög väl då
I hågen.
I månsken just Gud Amor har
Sitt välde —
En liten puss jag tror det var,
Som smällde.

Men natten skymmer vattendrag
Och landen.
Med slappa segel vaggar jag
Mot stranden.
Hvar lund är tyst som böljans svall
Vid hällen:
Blott *Vakan* hörs och forssens fall
I fjällen.

Hur ljuft ibland att dagens bråk
Få glömma;
Att lyssna till naturens språk
Och drömma;
Att gå så här i kors och krok
Och kafva,
Och bläddra i Guds stora bok
Och stafva!

Prestgården.

Nyss vid saltsjöns blåa våg
Jag en liten prestgård såg;
Afundsvärd på alla vis.
Lummig som ett paradis.
Gården, gammalmodigt byggd,
Tittar fram i löfvens skygd.

Ängen sina blommor bar,
Sjön var som en spegel klar.
Böljan låg så varm och röd
Uti solens aftonglöd.
Vassbekrönta viken fram
Gåsen med sin gumma samm.

På en kulle låg så sött
Prestens lusthus rosenrödt,
I en grantopp rak och hög
Satt en stång med tupp och flög.
Gröna bryggan låg så sval,
Skuggad utaf björk och al.

Der satt presten sjelf så glad,
From, som om han satt och bad.

Blåste *Gefle vapens* rök,
Log så godt, då ankbond dök;
Stundom sig om magen tog,
Då han såg hur gäddan slog.

Komministerns fru så rar,
En förträfflig gumma var;
Tycktes som om hon förstått
Pyssla om sig och må godt;
Fryntlig, liflig som en glöd,
Som en mossros trind och röd.

Isak, knubbig liksom far,
Ett yrväder rigtigt var.
Bäst han öfver ängen lopp,
Satt han i den högsta topp.
Byxorna med kalfskinn bak
Gjorde gagn på plank och tak.

Kyrkan var för täck att se
Med sin lummiga allé;
Kyrkogården grönbeklädd,
Hvarje graf en blomsterbädd.
Utomkring och innanför
Var ett Gudshus, som sig bör.

Prestens visthus var försedt!
Uj! ni skulle bara sett:
Korfvar, gåsbröst, spickemat,
Sötost, mjölk i stora fat;
Grädden tjock, så man derpå
Kunnat uti strumpläst gå.

Gästfrihet var husets dygd,
Ständigt fräste gummans brygd.
Knappt man göra hann besök,
Förrän frun var i sitt kök.
Åt man aldrig än så tätt,
Fick man aldrig vara mätt.

Maken prestgård jag ej sett,
Fast jag tittat vidt och bredt.
Aldrig trodde jag, min själ!
Att en prest kan må så väl:
Om jag anat något slikt,
Hade jag till prest mig vigt.

Bromsens Vårpromenad.

Nå, gudskelof! nu är vintern förbi.
Nu är man åter lycksalig och fri.
Lekar och nöjen,
Löjen
Våren består i minut och parti.
Ruskig var vintern bland skrefvor och fjäll:
Hopkrupen låg jag i drifvornas fäll,
Lemläst och domnad,
Somnad:
Brum-brum! nu sjunger jag morgon och qväll.

Vårbäcken hoppar så gladt och så lätt.
Morjens! hvarthän? — "jag skall bort och ha tvätt."
Se hur han skenar!
Stenar
Sköljer och tvår han så blankt och så nätt;
Tumlar ibland öfver branterna käckt.
Ljufligt med kyssar bland blommornas slägt
Djerft han sig mättar;
Tvättar
Sen deras kjortlar, och ber om ursägt.

Se hvilken byggnad, en ättehög lik!
Ack, ja! en myrstack, och den magnifik.

Myror i flockar
Stockar
Släpa: Hvad ger ni godt folk, per kubik?
Gerna jag önskade veta räson.
Hvarför ni bygger i steniga mon? —
Alla blott bliga,
Tiga:
Myror förstå inte konversation.

Der sitter *kuku* i toppen och gal.
Han kan åtminstone svara på tal;
Spå, om det gäller,
Eller
Hålla seancer i berg och i dal.
Annars så är han en lättsinnig gök.
Ni har väl hört hans uppfostrings-försök!
Jo! sina ungar
Slungar
Han uppå snyltvis i grannarnas kök.

Kors, hur jag far! här är landskapet slut.
Här ha vi hafvet. En and och en *trut*
Plaska och bada:
Skada,
Att jag ej lärt mig att simma förut!
Der far en hafsörn, han tittar just hit:
Han må väl ej tänka göra visit.
Herre min Skapar'!
Gapar
Gör han, så man kan förstå hans aptit.

Aldrig mig roat najadernas larm,
Heldre då gunga på blommornas barm,
Än mig i bölja
Skölja —
Brum-brum! nu är jag båd' törstig och varm.
Bästa herr Zephyr, som fladdrar så fri:
Finns häromkring intet slags schweitzeri? —
"Jo! som ni finner,
Rinner" —
Riktigt! en bäck, som jag nyss for förbi.

Åska i luften jag tror att vi ha:
Skulle man ej liten hvila sig ta?
Hvar skall man sitta?
Titta!
Här är en tallkott, som passar just bra,
Flyga är skönt, men man tröttnar till slut.
Hurra! der släpps nu ett kosällskap ut!
Här skall bli lifvadt:
Vivat!
Nu får jag rida — Der ser jag en stut!

Erotisk rullning på sjön.

En visa vill jag sjunga,
En hjertans liten en,
Om hur de vågor gunga
Min båt i månans sken.
På andra sidan fjärden,
Der bor min lilla tös:
Dit vill jag styra färden,
Der vill jag glömma verlden —
Gud hjelpe mig, jag nös!

Det bådar godt, det lättar
Ett känslofullt humör.
Hos Selma får jag plättar
Och pussar och likör.
Der ibland lundar ljufva
Står Våren i sin ståt.
Der blomstrar hvarje tufva,
Der kuttrar ömt min dufva —
Styr på, min lilla båt!

Du vän för hjertan kranka
Och älskogs-ömma par!

O, måne! håll din blanka
(Jag menar lykta) klar.
För älskande betryckta
Du aldrig stängt din dörr:
Din gamla kärleks-lykta,
Den innerligt omtyckta,
Hjelpt många tusen förr.

De suckar utan ände,
Som i ditt hägn du tog,
Om jag blott hälften kände,
Jag kände Gudi nog!
Din huldhet mot de *kära*
Dig gifvit namnet *kysk*.
Det länder dig till ära,
Och jag vill nästan svära,
Du fått det af en Tysk.

Jag vill i spåret följa
Utaf ditt silfverhjul:
Skjut på, du klara bölja,
Fyll i, du lilla kul!
Min julle lätt på vågen,
Framåt i Frejas sken!
O! att min färd I sågen:
Gud Amor står med bågen
Vid rodret som kapten.

I röda rappet landar
Min båt vid Selmas strand.

R'en blomstrens ljufva andar
Mig komma mot från land.
Jag gigar mina lappar,
Jag hennes stämma hör;
Mitt hjerta våldsamt klappar,
Jag tror jag hufvu't tappar
Och af förtjusning dör.

En Res-tur.

Klockan sju på morgonqvisten skall man vara ombord, så vida man vill komma med den ångbåt jag menar, till Norrköping, hvilken afgår från Stockholm på denna besynnerliga tid. Man bör således, om man är en ordentlig karl, vara stadd i sina byxor sednast klockan sex och på väg till Riddarholmen klockan half sju. Mitt *stadsbud*, en sakförare med rödt vackert hår, har redan infunnit sig på bestämdt klockslag. Solen är i sin glans, ej en fläck synlig på himlens blåa tältduk.

Jag tog afsked af min värdinna, som hade en vårta på näsan, hvilken annars skulle ha varit alldeles för liten och oansenlig i förhållande till fruns solidare kroppsbyggnad. Jag lemnade hennes hotell förnöjd att snart ha den lyckan att bli genompustad af en sval och lifgifvande sjöluft, och företog min vandring till Riddarholmen.

På brända sulor
Med svett i pannan
Och käpp som dunkar
Mot gatans sten,
Till ångbåtshamnen
Vid Riddarholmen
Min skugga ilar
På snabba ben.

På bruna ryggen
Mitt stadsbud kankar
Min kappsäck nött utaf
Tidens mal.
Jag larfvar efter
I reskostymen
Med bockskinnsrock
Och cigarrfodral.

På rådstu-klockan
I hast jag tittar,
Och stolt att vara
Påpasslig karl,
Jag afsked nickar
Åt Gustaf Wasa
Och Norstedts söner
Och Birger Jarl.

I vagnar gunga
Familjer stolta
Med barn och blomma
Och allt sitt plock.
Och hjulen damma,
Och kusken gör sig
Ej samvet öfver
En borstad rock.

Tack, söta *stadsbud!*
Här ligger båten,
Som går till Bråvikens
Salta bad.

Ställ nu kappsäcken
I numro fyran,
I rappet hör jag
Det bär åstad!

På landgångsplankan
Jag om mig vänder
Och egnar staden
Min sista bock.
Nu har jag sjungit
Så jag kan tycka,
Att det för en gång
Kan vara *nock*.

Vår ångbåtskapten ser hygglig ut. Lagom fetlagd. Jag tycker ej om för mycket magra och knotiga sjökaptener. Det ligger någonting godmodigt och välvilligt i den runda skepparformen, då i den skarpa och beniga afspeglas någonting som är snarlikt: "*främmande från bord!*" Jag känner minst åtta tusen sjökaptener personligen och jag har funnit få undantag från regeln.

Man tar nu afsked på vanligt och ovanligt sätt af vänner och bekanta; somliga rörda af verklig saknad och somliga synbart belåtna med skilsmessan.

"Vigtig är afskedets stund, är ett frågetecken i lifvet:
Döden kanske inom kort svarar derpå med en punkt."

Vi lemna Riddarholmen med dess juridik och konungagrafvar, trycksvärta, riksgäldsfunderingar och pantlåneanstalter. Vädret är vackert och sommargrannt, alla ansigten

glada, utom kanske ett som ser fundersamt ut, säkerligen tillhörande en filosof eller något ditåt. Han har tagit sin plats vid relingen, sysselsatt med att fånga flugor, hvilka tyckas vara hemmastadda ombord och kanske påmönstrade. Han väger dem i sin hand och så släpper han dem. Kanske är han flugvägare. Annars kan han af Victor Hugo få veta, att ett tusen ett hundra trettiofyra flugor väga ett lod. Hans ifriga sysselsättning påminner mig om Kellgren:

"Låt lilla vinkelns åbo,
Låt idogsfulla spindeln
Ur hårdt tillsnörpta ändan
I evigt lika kretsar
De fina trådar draga,
Som fånga flugans flygt!"

Jag gick ned i min hytt för att göra mig hemmastadd och ta min nya boning i skärskådande. Nätt och komfortabelt! ganska bra! Rödrandiga möbler, spegel och vattenkarafin. Jag profvade den beqvämaste ställningen eller rättare sittningen, först i den ena och så i den andra soffan och fann båda sofforna förträffliga till och med att göra en menniska försoffad, om man begagnade dem under en längre resa. Jag slog mig ned vid det lilla bordet, der man både kan läsa och skrifva, i fall man är försedd med böcker och skrifanstalter.

Att skrifva då man reser, det förstås!
Det hör till pjesen och får alldrig glömmas;
Och bläck och papper kunna alltid fås
Och *rödbandspennor* som med skäl berömmas.

Jag alltid älskat pennor af en gås,
Stålpennor kunna ej af mig bedömmas:
Jag tål dem ej, så sannt som jag är döpt,
Ty ingen enda har jag ännu köpt.

Hvad jag skall klottra här uti min hytt,
Om notabene jag får bo allena!
Ty hyttkamrater har jag alltid skytt,
De höra knäfveln till och det gemena;
Helst jag ibland, som ej är något nytt,
För roskull älskar på pegasen skena.
Man vet ej för hvad folk man råkar fast:
Man kunde sjelf en visa bli i hast.

Och nu farväl, I alla Stockholmsvänner
Af båda könen! jag er säga vill,
Hur outsägligt lycklig jag mig känner
Att slippa trängas som en packad sill,
Att ingen oro i min lifhank bränner,
Att själn är nöjd — och det gör mycket till.
Farväl! jag lemnar mig i ödets händer:
Jag far som fogeln — dit han näbben vänder.

Hvart skall jag hän? Det må Gud fader veta:
Vet bromsen hvarför eller hvart han far?
Nej, gubevars! men ni vill ändå leta
Min res-plan ur mig, som jag sjelf ej har!
Jag vill blott ha motion, som för de feta
Skall vara ytterst helsosam och rar.
Der har ni skälet. Jag hör till de tvära:
Vi gå till annat, om jag får besvära.

Frukost. Hvad mat och måltidstimmar äro för en välsignad sak ombord på en ångbåt, och för resten, på hvilken skuta som helst! Tiden skulle annars bli för lång, tålamodet för kort och magen topptunnor rasande. Omsorgen för det lekamliga välbefinnandet förkortar vägen och förströr sinnet. En seg biffstek (möra äro gammalmodiga) till frukost, till exempel, kan ej expedieras under mindre tidrymd än en styf mils seglats och en portion sur mjölk, som är lång, kan man till en middag ej haspla i sig innan man finner sig ha tillryggalagt en oerhörd väglängd — och Gudskelof! nu ha vi ätit oss fram till Södertelje. Hetta och pepparkakor, kringlor och badgäster!

Här stiger ombord en passagerare, som är utrustad med ett fruktansvärdt och olycksaligt skägg. Hvad i Herrans namn skall han med denna afskyvärda hårpung i denna tropiska hetta!

"Beppo! lägg bort ditt skägg, så fort du kan,
Du måste raka dig Låt mig ej be dig!
Att du vill ha det! Icke fryser man,
Om man går utan skägg här i Venedig."

Det var emedlertid en frodig och treflig karl med ett godt *snakketöj* och fina fasoner. Jag förlåter hans skägg för så framstående egenskaper. Han hade en reskamrat med sig, som var så mycket spädare och tycktes vara renons på sjelfva möjligheten att få något skägg. Med honom kände jag medömkan, den ledsammaste af alla känslor.

"Han var så smal och smärt, att han gått in
Igenom rundeln på en ring behändigt,
Och hvitt som mjölkens fradga var hans skinn", —
Så ungefär var hans figur utvändigt.

"Spädt som ett hvetax var hans hakas fjun,
Som korpens fjädrar dessa lockar mjuka,
Och ögats perla tindrade så brun" —
Som när man tittar i en sirapskruka.

Med fröjd lemnade vi Södertelje med dess tryckande luft och värme. Snart vädra vi Östersjöns svalkande flägtar. Der till höger har ni Bränninge bruk. I ett öppet fönster åt trädgården tycker jag mig se patron sjelf i rökmössa: lefve löjtnanten och öfverbefälhafvaren för ortens skarpskyttar! lefve alla skarpskyttar!

På Mörkön skall jag ha äran visa er Hörningsholms präktiga herresäte vid Himmerfjärden, midt emellan Södertelje och Trosa, som sylt emellan två pannkakor. Der bakades de första pepparkakorna i Sverige på konung Granmars tid af hans förträffliga husgumma, hvilka sedan i Södertelje bibehållit sin ryktbarhet. Der dog Christina Gyllenstjerna. Der trall Johan Banér som barn ur fönstret i tredje våningen och föll ned i trädgårdsmästarens förskinn. Der hade Erik Stenbock ett litet småtrefligt slädparti med fröken Malin Sture år 1572; men mamma gaf lilla fröken åka, så att hon aldrig glömde det, och hade i hela sin lifstid ärr eller förgätmigejer på de högborna knäna, sedan den tid hon i flera år måste krypa på alla fyra och be söta mor om förlåtelse.

"Sublima tobak! du förfriskning i
Matrosens släp och turkars lethargi,
I slang gudomlig, och förträfflig äfven
I pipa med en ambraspets, en däfven.

Som andra troll, du mången gammal knarr
I glansen af din toilett berusar;
Men verkliga beundrare du tjusar
I naken fägring. Gif mig en cigarr!"

Jag tände på en sådan och njöt tillika af den sköna, uppfriskande lufttrakteringen från den öppna Bråviken.

Stick ut, stick ut! Den varma sunnan susar
I solens glans utöfver haf och skär.
Farväl, I krabbor! Jag hör hafvet brusar
Mot väldig köl som genom böljan skär.
Förgäfves ropar trasten uti skogen,
Jag heldre lyssna vill på hafsörns skri.
Jag dammet skyr och bromsarna och plogen:
Jag vill ha luft. Med Ægirs folk förtrogen,
Jag land och blommor gungar stolt förbi.

Jag gjorde mina reflexioner öfver ångbåtar och ångbåtskaptener. Man är ibland frestad att heldre önska sig vara ångbåt än ångbåtsbefälhafvare. Jag kände för flera år sedan en ångbåtskapten som var döf, och honom ansåg jag lycklig, ty han hörde inga frågor och undslapp att svara.

Ångbåten pustar,
Röker och frustar,
Vindarna spela i tackel och tåg.
Vågorna kullra,
Skoflarna bullra,
Hugga i nacken hvar muckande våg.

Fins något värre
Än att som herre
Reda i ångbåt och kallas kapten?
Jemt skall han trafva,
Is får han hafva
Fullt af i magen och näsa med ben.

Lugn får han vara
Slängd att besvara
Tusende frågor och hålla god min;
Namngifva öar,
Fjärdar och sjöar,
Hålla lektion uti geografi'n;

Spå utaf skyar;
Herrgård och byar
Måste han känna med stor precision.
Allt skall han veta:
Korna som beta
Skall han ha namn på och känna patron.

Sökte jag friden,
Aldrig i tiden
Tog jag ett ångbåtskommando om hand.
Heldre jag vore
Knalle och fore
Vida med säcken kring öar och land,

Efter intagen middag se alla herrar åtminstone sömniga ut. Man sätter sig i sin hytt, man nickar öfver en bok, man gäspar, cigarren slocknar, man bränner hål på vesten och somnar.

"Vill du naturens lag till verklig sällhet veta,
Sof bra, min son! De sofvande bli feta."

Norrköping: Sveriges Manchester, ett af drottning Christinas underhållsländer, som hade äran underhålla henne med underkjortlar och dylikt.

Der på en höjd presenterar sig på ett i alla afseenden vackert sätt ett af Drags Aktie-bolag uppfördt ståtligt hus, inrättadt med bostäder åt Bolagets arbetare. Omgifvet af prydliga blomstergårdar, frisk luft "och glada barn och gröna lundar." Det är ett vackert drag af Drags Bolag.

Besinnen det och hörer,
I andra fabrikörer,
Och skaffen hem och härd
Åt fliten, och förskönen
Arbetarns lif, ty *lönen*
Arbetaren är värd!

Och följen Drags exempel,
Som rest sin äras tempel
Vid idoghetens flod!
Låt bättre tider stunda
Och resen sammalunda
Åt er en ärestod!

Nu först inser jag, att jag i dessa anteckningar inblandadt och spenderat alltför mycket poesi. Det kan vara mycket osäkert huruvida förläggaren är sinnad att betala så att det lönar sig att i den här värmen smida rim och meter. Att raspa på i långradiga prosameningar är ojem-

förligt mycket lättare och äfven mycket svalare. Måhända är det rådligast att jag skrifver till förläggaren, innan jag reser vidare, för att inhemta hans mening och ruska litet på hans samvete.

Bästa Herr Bonnier!

Ni har visserligen anmodat mig, att under denna resa, som troligen kommer att räcka ännu några dagar, sammanfatta något som kunde vara tjenligt att införas i kalendern Svea. Jag har nu skrifvit en hel hop vackra saker, särdeles hvad poesin beträffar, som jag vid genomläsningen finner vara ganska utmärkt och passande för en kalender; men jag har ingen lust att fortsätta i denna förskräckliga hetta förr än jag kan vara förvissad att det lönar sig att, såsom hittills varit fallet, fylla den ena sidan efter den andra med nästan bara mästerstycken. Var god och låt mig veta genom telegram på Söderköping, på hvad sätt och till hvilket omfång ni tänker uppmuntra min talang och mitt svettdrifvande bemödande. Jag tänker annars, i fall vi ej skulle komma öfverens, ge fan er kalender och under resan söka få utbyta dessa poetiska alster mot några aktier i Göta Kanal, hvilket möjligen lönar sig bättre än att illustrera er kalender med mina snillefoster. Emottag emellertid min högaktning. — —

Sedan jag nedlagt brefvet i fartygets postlåda, kastade jag en blick öfver Norrköping, och befans den staden vacker både till byggnadsart och läge. Eldsvådor äro verldsbekanta mästare att bygga vackra städer. Staden är fyrkantig som en bomullshalsduk, har broar och sorlande vattenfall och en myckenhet af märkvärdigheter. Här byggs vår förste Monitor. Trehundra arbetare hålla ett

sjuhelvetes buller och bång för att knåpa ihop odjuret. Ingen med svaga nerver eller utan nervdroppar i fickan, vågar nalkas den kolossala verkstaden der

"Vaulundurs söner smida sitt jern.
Trälarne qvida" etc.

I förtroende vill jag nämna, att då man kommer om qvällen ena dagen till en sådan stad som Norrköping och reser tidigt den andra dagen, så hinner man ej se många herrligheter. Men man kan ändå ha en ganska angenäm qvällstund, om man som jag är nog lycklig att bli inbjuden till en präktig sexa i W6:s vackra och skuggrika trädgård i samqväm med glada och genialiska vänner. Heder och vördnad, min goda tullförvaltare!

"Minne! Saknans tröstarinna!"
"Ditt namn skall ock en stjerna få" . . .

Om morgonen satt jag tämligen tidigt i ett godt åkdon, för att bege mig till Söderköping, emedan den vägen, som är blott sex fjerdingsväg, gå inga ångbåtar. I en bokhandel köpte jag i förbifarten en annotationsbok, deruti jag antecknade min skjutspojkes namn samt gjorde några drag som skulle föreställa hans porträtt. Han var särdeles språksam och gaf mig under vägen förtroende af hvarjehanda småsaker om ställen och personer, som jag likväl ej anser mig vara skyldig att yppa för närvarande. En väldig patron mötte vi i vagn. "Håll åt er litet bättre!" ropade han och såg nackhög ut. Han satt barhufvad för att svalka sig, och håret flög temmeligen okammadt. Oborstad såg han ut för öfrigt. Jag tänkte på *Lord Luscomb* i en af Bulwers romaner, och hoppas:

"Att ett sådant lurfvigt hjon
Ej må understå sig mera
Att bekantskap proponera
Med en finare person"

I sakta mak, och efter ha tagit i betraktande flere utsigter under vägen anlände vi till Söderköping, torra och solstekta på middagsqvisten.

Ändtligen kommo vi fram:
Ögonen fulla med damm.
Snart uppå torget jag stod
Vid Engströms bod.
Konsuln var kry och galant,
Hela hans omfång bastant,
Och frun var så innerligt god.

Middagen, helt apropå,
Dukades i en berså:
Hin vet hur magen stod bi
Med slikt frosseri.
Här rådde glädje och skämt.
Flaskorna bugade jemt,
Och aldrig satt korkarna i.

Dagen mot aftonen skred,
Sjelfva borgmästarn kom med.
Det blef en trängsel på golf.
Der kom de Besche och herr Munk;
Det blef ett glam och ett klunk —
Och vi skildes åt klockan tolf.

På morgonen var musik i den vackra brunnsparken. Jag klättrar heldre i berg och hör på foglarna. Om vintern har man mera tålamod att höra på musik än om sommaren. Ramundershäll togs i betraktande. Den är 40 alnar högre än stadens kyrktorn. Der finnas flere källor — icke i kyrktornet utan i hälleberget. Sankt Eriks källa och Trummekällan, derifrån staden får ett utmärkt godt vatten, och hvaraf äfven andra menniskor kunna få moja sig. En plats öfverst på berget kallas Lekarebacken; men det är icke leksaker att krångla sig dit upp. På norra sidan, om jag ej tar miste på väderstreck, kan man bese lemningar efter Vikingar — jag ber om ursäkt — efter deras borg, Ramundaborg, der högstsalig Ramunder hade sitt residens för många herrans år sedan, och der nunnorna från Franciskaner-klostret och andra den tidens kloster i Söderköping hade den nåden att bli bergtagna, ty vikingarne voro den tiden mycket *puss*lustiga. Sankt Ragnhilds helsobrunn är enligt traditionen uppsprungen på det ställe, der en hygglig jungfru vid namn Ragnhild blef oskyldigt dödad. Helsobrunnen är nu mycket helsogifvande för alla besökande, men lär vara helsosammast för stadsboarne sjelfva. Jag får nu ej dröja längre, ty ångbåten Per Brahe är i antågande som skall föra mig vidare. Detta är således Göta Kanal, "*Sveriges blåa band*" — smalt men fängslande; åtta mil långt och vattradt lika långt.

Så hett skiner solen på Göta Kanal,
Ty soln är för stor och kanalen för smal.
Och solstekt och brynt är min kroppshydda vorden,
Så hett skiner solen på fädernejorden.

Och djupt emellan bergen der ligger en äng,
Och der har Sankt Ragnhild bassäng vid bassäng.
Der doppas och tvättas, der skuras och skubbas,
Och der blir man ung, om man tidigt förgubbas.

Der gå niohundra badgäster vid lag,
Så har man berättat, men inte vet jag.
Jag såg bara hvimlet och hörde musiken,
Som spelade lif i de lefvande liken.

Der spelades bräde från morgon till qväll,
Så att det gaf eko i Ramunders häll.
Der tillställdes baler, maskrader och bröllopp,
Och roligt man hade, och alldrig man höll opp.

Fundersam jag gick och sa' alldrig ett ord,
Och så kom Per Brahe och tog mig ombord.
Sankt Ragnhild till ära jag lyfte på hatten
Och tackade Gud att jag slapp hennes vatten.

Känner herrskapet kapten Molander på Per Brahe? — "Ja, gubevars, ja gubevars!" hör jag öfver allt. Då behöfver jag ej presentera honom vidare. För min del är jag glad att han är i besittning af den runda skepparformen, hvilket hos mig är alltid rekommenderande. Jag kom just i lagom tid ombord för att deltaga i middagsmåltiden och för en stund komma undan den brännande kanalsolen. Ypperlig restauration, och en trefnad ombord, som är afundsvärd. Vinet förträffligt. Jag drack vin endast för nyttans skull, emedan Johnston i "*hvardagslifvets kemi*" yttrar sig på följande förståndiga sätt:

"Vinet är gubbens mjölk. Godt gammalt vin, måttligt njutet", (och hvilken har råd att dricka omåttligt?) "ökar magsaften. I gubbens kyliga kropp" (min är tillräckligt uppglödgad genom kanalsolen) "höjes lifsvärmen genom vinet och matsmältningen underhjelpes." Andra autoriteter kunna äfven åberopas i samma syfte.

"*Vin fördrifver galla,*
Gikt, kolik, podager."
Vin är bra för alla,
Både fet och mager.

"Kors utan glas du ser ut din kanalje
Som ett rankigt skepp på böljan utan flagg."

Med "*ett rankigt skepp*" menas här gnbben eller ålderdomen, och "*utan flagg*" är brist på lifsvärme. o. s. v.

Af alla passagerare såg jag endast ett par, förmodligen älskande, hvilka ej befattade sig med någon middagsspisning, utan sutto på däck i kuttrande lycksalighet. Älskande ha alltid mycket att säga hvarann. Det kommer deraf, att de mest tala om sig sjelfva. Mat och dryck är för dem öfverflödsartiklar. De ha ersättning i blickar och handtryckningar. Byron visste det, och han teg icke heller; och *Talis* har gjort det begripligt äfven för oss på sitt mästerliga sätt!

"Ty likt ett luftstreck, der det ej finns is,
De voro idel vår och sol tillika.

De kunde af en ljungeld möjligtvis
Till aska smulas, men ej vegetera —
De hade dertill alltför lite lera."

De älskande stego i land vid Norsholm, der tvenne äldre fruntimmer väntade dem med vagn. Och hvem vet om icke en delikat middag stod för dem i beredskap

"I någon vänlig dal, der friden
Emellan bergen bosatt sig."

Jag gjorde intressanta bekantskaper under färden på den onekligt vackra kanalen. Puback, cigarrer och snus äro förträffliga förbindningsmedel menniskor emellan. Jag talar nu om manfolk, ty fruntimmerna behöfva ej dessa konstmedel, emedan de såsom utgörande det täcka könet äro älskvärda och tilldragande ändå, hvaremot det otäcka könet ser sig nödsakadt att med dessa yttre trollmedel göra sig förbundna och så angenäma som möjligt.

Bergs slussar, Wreta kloster, Motala äro allom bekanta storheter. Ulfåsa. Borde anslås åt Hedberg såsom ett slags *bröllopps*gåfva. Wadstena. Der intogs fraktgods under några minuters dröjsmål. Det är ingen lefvande ro med de välsignade ångbåtarna och deras odrägliga och hinderliga fraktgods.

Emedlertid kom man ut på Wettern igen. Den var vresig och orolig på morgonqvisten — men ett vatten "så klart som hennes öga." Djupet lär vara outgrundligt. Det påstås, att lärdt folk med fina luktorganer på sina ställen af Wettern upptäckt en lukt som liknar genever. Jag såg flere passagerare isynnerhet fruntimmer, hvilka som oftast lutade sig öfver relingen. I början trodde jag

att de ville kontrollera de lärdes uppgifter angående genevern, men erfor snart att det var deras egen *uppgift* de hade bestyr med, och som är ganska vanlig bland passagerare under sjögång. ”*Jag känner kryddan, sa fan om brännässlan.*”

Vädret var emedlertid snart öfverståndet som det ofta händer i dessa farvatten med sina snarstickna najader. Sjön saktade sig. Man styrkte sig med en behöflig frukost, och snart utstrålade belåtenhetens sken från alla ansigten.

Vi landade vid Grenna, Per Brahes stad och Sankt Britas födelsestad, fordom ett Zigenare-tillhåll, nu ett aktadt samhälle med säkert mycket godt folk. I en så vacker natur kunna endast goda menniskor bo. Staden är inbäddad i den yppersta trädgård, ur hvars frodiga grönska den tittar upp som en röd tulpan. Här ville jag dröja, men vår hederliga och annars hyggliga kapten hyste en motsatt åsigt, hvilken jag fann för min del stridande mot allt sundt förnuft, då man tog i betraktande, hvilket vackert ställe man hade att gå i land på och roa sig. Med en hastighet som var otrolig intog han det fraktgods som låg på bryggan, och med nöd hunno vi förse oss med några rågade tallrikar läskande körsbär, som vi sedan snoppade i oss, under det vi på vår gungande galeja med förtjusning betraktade den fruktbara och herrliga nejden.

Just uti en stad som denna,
Ni förstår jag menar Grenna,
Ville jag, om jag fick rå,
Ned min påle slå;
Just bland dessa saftigt gröna trän,
Det förstås med några får och fän,

Vret att korna släppa,
Boningshus och täppa,
Perlhöns med sin suverän . . .

Här som stränderna sig bugta,
Vore ljuft att gå och lukta.
Bär och frukter för en läcker gom
Har hvar egendom.
Nasus här kan mellan blom och blad
Ta sig hvarje dag ett rosenbad.
Hvarje bit och stycke
Vinner här mitt tycke
I en obeskriflig grad.

Här i Wetterns klara bölja
Skulle jag mig två och skölja,
Draga under sommarns lopp
Stora fiskar opp.
Fanns det änder, sköt jag äfven dem
Körsbärssylt jag åt med alla fem.
Här jag visor skrefve,
Här jag säkert blefve
Gammal som Methusalem.

Visingsö låg som en blå flamma vid synkretsens slut. När någon storm är i förväntan, hägrar den högt öfver vattenytan. En besynnerlig *Jungfru* har ställt sig midt i Wettern, der jag önskar henne mycken trefnad. Snygg och proper håller hon sig, och tycks heller ej ha mycket annat att tänka på än toiletten.

Jönköping. — — —

Apotekarn och jag.

En segeltripp.

Sommarns vindar susa,
Friska böljor leka
Gladt jag skjuter ut min segelbåt från strand.
Dal och höjd stå ljusa,
Solens strålar smeka
När och fjerran haf och sjö och skog och land.

Vimpeln vänligt pekar
Gynnsamt utåt fjärden,
Seglet bugtigt för oss öfver djupet fram.
Jag har en Apthekar'
Med mig uppå färden:
Då bör resan blifva ljuf och helsosam.

Med sin sjöskums-snugga,
Fryntlig och ämabel
Sitter han och gluttar utåt hafvets rand.
Maken ock till snabel
Till att hafsluft hugga,
Finns måhända ej i något kristet land.

Hvilken luft han sväljer!
Maken man ej hittar
Till en medicin så kraftig och så lätt
Hvarken på buteljer,

Eller om man tittar
I hvar aptheksburk på sjelfva "*Lejonet.*"

Öppna mun och käkar!
Andas friskt och skota
Seglet, då jag ropar, men låt allt gå qvickt!
Jag är nu din läkar',
Nu skall jag dig bota,
Gamle syndare! för reumatism och gikt.

Primo, låt oss rasta
Här vid denna lada,
Giga våra segel och ta fast i land;
Se'n i sjön oss kasta,
Tumla om och bada
Uti hafvets sälta och i solens brand. —

Vackert tänkt och taladt!
Mört och torsk, ur vägen!
Det var skönt att dyka några friska tag.
Då man länge skalat
Gränd och gator trägen,
Får man leta efter sådan *doppardag.* —

Nu till sjös tillbaka!
Jag ser nog på minen,
Hvad du tänker, innan seglet fylls igen:
Nu skall supen smaka,
Glöm ej bort kantinen! —
Rigtigt, rigtigt! skål, min gamla segelvän!

På berget och i dalen.

Pastorale.

Undren ej, go vänner! att man stundom tröttnar
På ett unket stadslifs småfnask och bestyr.
Kroppen tärs och slappas, sjelfva själen blöttnar,
Glädjens milda genius från kamraten flyr.
Solen herrligt lyste. I mitt hjerta brann det
En oändlig längtan att se trän och gräs.
"Menskan skapat staden, Gud har skapat landet!"
Ropte jag en dag — och reste bort i chäs.

Samma dag om qvällen såg jag paradiset
Med dess blommors doft och med dess björkars sus.
Och min bostad tog jag uppå gamla viset
I ett fromt och muntert Komministers-hus.
Hvilken fröjd och ljufhet, då man vet sig lemnat
Tjenstetvångets otyg i en qvalmig stad!
Åtta dagar minst jag här på landet ämnat
Att få skratta godt och vara fri och glad.

Här på berget står jag att min frihet fira,
Solen står i öster strålande och klar.
Men min Gud! der syns ju än *Katrinas* spira
Ifrån gamla Stockholm, som jag qvittat har.
Sköna kyrktorn! låt i fred och ro mig vara,
Hvarför spejar du så himmelsvidt omkring?

Din nyfikenhet gör mig förtretad bara:
Jag har permission, och vill dig ingenting.

Gerna! det var rätt: försvinn i morgondimman!
Jag mig håller till naturens kathedral.
Hit jag kommit just i rätta sångartimman,
Sångarskaran jublar genom skog och dal.
Här naturen mig med glädje öfverhopar,
Jag blott frågar, om man bättre hafva vill:
Se! der ner i dalen presten står och ropar:
"Frukost, frukost, frukost! jag dig super till!"

Bordet dukadt står i lindens svala skugga,
Silfverbäcken sorlar muntert genom dal'n.
Prestmors läckerheter vi uti oss hugga
Medan hembrygdt öl hon fyller i pokaln.
Och på köpet kommer ett fat ostron, bräckta
Utaf husets dotter, rosenröd om hyn.
Snart i mjuka gräset ses två gubbar sträckta,
Pipan tänds och röken fladdrar emot skyn.

Här bor lifvets lycka, här är skämt och allvar,
Här finns jagt och fiske och musik och sång.
Här kan du få skåda en polkett af kalfvar,
Mera gratiös än i en danssalong.
Mer jag skulle skrifva, om jag bara hann det,
Hur min kropp omhuldas, hur min själ är ljus.
Summan är: att lifvet herrligt är på landet:
Lefve alla goda Komministers-hus!

Vintern 1866.

Lilla söta, snälla vinter!
Hvad du älskvärd är i år!
Ingen snö i drifvor står,
Ingen is, der foten slinter.
Ingen frost i skägg och hår!

Alla tycks du ock behaga:
Tiggarn gläds uti sitt sinn',
Skeppen slippa frysa in:
Ingen tycks ha skäl att klaga,
Om ej den, som säljer skinn.

Sommarlikt stå berg och skogar,
Fria rulla sjö och haf.
Folk och fä ej veta af
Hvarken skottning eller plogar,
Och naturn har ingen graf.

Gammal häfd är öfvergifven,
Vinterns lyx umbäras kan.
Nasus vinner, äfven han.
Bore sjelf är ej sjelfskrifven
Mera han än någon ann'.

Luftens glada fjäderskara,
Trana, hök och mås och lomm,
Slippa sin förvisnings-dom:
Ingen nu behöfver fara,
För att värma sig i Rom.

Pojkar stå i sorg försjunkna:
"Utan is är vintern noll!"
Men, go vänner! utan groll:
Det är bättre, än att drunkna,
Att ha lifvet i behåll.

Undrar, hvad de lärdas gille
Har att säga om vår jord.
Är hon vriden? med ett ord:
Det ser ut, som södern ville
"*Byta hemman*" med vår nord.

Dunkelt blir för oss det mesta
Hvad naturen vill och kan.
Ingen hennes gåta fann.
"*Oden styre till det bästa,*"
Det angår ju ingen ann'

Snöflingorna 1866.

Hulda småttingar ifrån det höga!
Jag vill sjunga, då det börjar snöga.
Nordanvinden skjutsat er från polen.
Då jag såg er, flög jag upp från stolen.
Jag er ankomst ville rigtigt njuta —
Och slog näsan mot min fönsterruta.

Himlen ej så *sent* er brukat skicka
Att på jordens vintertäcke sticka.
Vi ha väntat, barn! hvar har ni varit?
Rågarna ha redan illa farit.
Om vi ej få spannmål till att bränna,
Få vi gå och sugande oss känna.

Öfverallt man mötts af klagotoner.
Jag hört gurgel ibland brukspatroner.
Inga körslor kunnat företagas,
Intet vildt på sporrsnö kunnat jagas.
Och i Lappland har det sina sidor,
Då ej lappen *ränna* kan på skidor.

Snöbrist gör, att många fara illa:
Hasselbacken, *Blåpis* och *Novilla*

Allvarsamma då som nunnor sitta,
Knäppa händren och mot molnen titta.
Gudskelof, att himlen sig förbarmar:
Nu tar *Eckert* mot med öppna armar.

Blåpis stufvar sina aborr-snokar,
Hasselbacken sina *svansar* kokar.
Ingenting fins nu, som krögarn smärtar:
Öfverallt hörs bjällerklang och snärtar.
Nu kan hvem som helst, som har en krake,
Åka ut och äta saltsjö-lake.

Hulda småttingar ifrån det höga!
Ni har tjusat månget bröst och öga.
Gifve Gud, att ni nu ville stanna
Och ge lyftning åt "*Heimskringlas panna.*"
Nu är vintern lagom. Nu är jorden
Som den *bör se ut* i höga Norden.

Våren 1866.

Gudskelof, nu har vintern flytt
Våren kommer på lätta vingar.
Uppå vinden man hastigt bringar
Pels, bottforer och skinnbahytt.

Vinterns början var ljum och matt,
Ofta glömde man skjuta spjället.
Stormens ande begrof i stället
Skepp och menskor i hafvens natt.

På *reformen* man åt och drack.
Landet glädt sig med lif och anda;
Och *traktaten*, trots Allehanda,
Kom till heders, Gud vare tack!

Af allt festligt som förekom,
Var *den nordiska* bäst bland fester.
Skön Helena med dans och prester
Törs man kanske ej tala om.

Nöjen vexlade dagligdags:
Ordens-sällskap, concert och baler,
Ja, man såg för en half riksdaler
Pastor Lindbäcks porträtt i vax.

Virtuoser från alla håll
Trädde opp, som I sällan råken.
Efter *Lotto* med fan i stråken
Kom ett lefvande skridskotroll.

Mälarn rädd om hvarenda sqvätt,
Tar humör om man honom stänger.
Banken rasade. Konsul Fenger
Fick rättvisa, och det var rätt.

Trots all strid om fason och plats,
Trots all syftning på "Noachs-arken,"
Trots all väta i kungaparken,
Restes vårt Industripalats.

Vintern slutligt blef rigtigt snäll,
Vi på snö blefvo mer än mätta. —
Mycket mer skulle jag berätta,
Om jag blott hade tid i qväll.

Jag fått nog utaf kammardam,
Man förqväfs inom fyra väggar:
Solen skiner, min fåle gnäggar,
Reskantinen jag tagit fram.

Rock och byxor jag packat ned,
Jag till landet skall ut och härja.
Jag skall ut till *Skinnskatteberga*,
Vill, go vänner! ni följa med?

Häst och vagn jag vid porten har,
Jag ej vågar mitt lif på bölja:
Qvicka tankar, om ni vill följa,
Vill ni ej, får ni stanna qvar.

Jorden klädt sig till blomsterfest,
Man kan glädjas nu med hvarannan:
Lefve våren! Ro hit med kannan!
Nej, låt bli tills vi ses härnäst!

Första Lärkan.

Sjung ej, lärka! det är ej af nöden:
Döden lurar på din första drill.
Du ej känner dina mörka öden:
Skytten sigtar — och du hör i döden
Underdånigst någon hofkatt till *).

Vänligt kommer du att hos oss gästa,
Vårens fröjd du bjuder menskan på.
Ack! låt bli att vid vår jord dig fästa:
Menniskan är van att klå sin nästa,
Håll dig utom skotthåll i det blå.

Vet, din undergång är bland de största
Prisbelöningar i sångens kall.
Sök ej här att vara få *den första*,
Blod är det, hvarefter menskor törsta:
Fly! att sjunga här är *knall och fall!*

*) Afser bruket vid hofvet att betala en dukat för den första skjutna lärka som presenteras. Detta bruk afskaffades af konung Oscar: men, ty värr, brukas ännu här och der att skjuta vårens budbärerska.

Sommarfröjd.

Nu är sommarens dag,
Nu är blommornas tid.
Nu är verlden och jag
Goda vänner ett tag:
Må det blifva dervid!
Jag har suckat ibland,
Jag har spejat och glott
Efter himmelens sol,
Som jag stundom har trott
För en skönare pol
Ha förgätit vårt land.
Men hon kom och hon brann,
Och min kärlek hon vann.
Ty af allt som bestås
På vår frostiga pol,
Främst jag sätter vår sol.
Och jag älskar den så,
Att jag ville ha två,
Om det bar sig, förstås.

Men den glada solen skiner,
Och med den är jag förnöjd
Menskorna ha glada miner,
Djuren dansa utaf fröjd.

Lärkan känns på gamla trallen
Under himlens blåa loft.
Och Linnæa under tallen
Andas ut sitt doft.

Glädjen kommer åter,
Lifvet qvicknar till,
Och naturn upplåter
Dörr'n åt hvem han vill.

Fria andas bröst och lunga,
Skalden sjunger sång på sång.
Och de glada foglar sjunga
Sina chörer dagen lång.
Echo repar opp concerten,
Gäddan slår i vattnets bryn:
Morgens fischer! akta stjerten
Örnen glor i skyn.

Ut på dörren drifvas
Qval och gråt och pust.
Inga sorger trifvas:
Allt är lif och lust.

Bromsen tänker blott på lyran,
Sländan på sin granna rock,
Medan arbetsamma myran
Släpar hem sin tunga stock.

Ibland blomstrens blad och knoppar
Fjäriln tar sin lilla puss.
Man kan se hur hjertat hoppar
På herr rustibus.

Nu är lifvet soligt,
Nu är jorden säll:
Herre Gud, så roligt!
Hvad natur'n är snäll!

Vinterqvällen.

(Skärgårds-romans.)

Hjulet surrar, rullen går,
Liten Kerstin spinner.
Snön mot rutan yr och slår,
Spiselbrasan brinner:
"Om jag nu ej fästman får,"
Sjunger hon och skämtar,
"Kommer han nog nästa år
Och sin gumma hemtar."

Far en väldig knubbe fått
Och i stugan träder:
"Detta är för ufvar blott
Just ett lagom väder.
Knappt en hund vill ute gå." —
Och bland spiselns bränder
Lägger han sin torrved på
Och sin snugga tänder.

Mor på bordet hjertans god
Aftonvarden ställer.
Tumlarn, som är fars klenod,
Perlan i hon häller.

Gubben nyter log och teg
Myser godt åt skinkan —
Pang! då hörs på trappan steg
Och ett ryck på klinkan.

Gumman knäpper händren hop,
Kerstin häktar kjolen.
Gubben med ett harmset rop
Ryker opp från stolen:
"Ingen annan än en tjuf
Kan nu ute vara" —
"Far! det kanske är en uf,"
Kerstin rädd hörs svara.

Dörren opp på gafvel far,
Ufvar var det icke.
Det var det som bättre var:
Häradsdomarns Nikke.
Skrämseln for i hast sin kos,
Gumman fryntligt skrattar,
Kerstin rodnar som en ros,
Gubben tumlarn fattar.

Kerstin satt så tyst och spann,
Hjul och rulle surra.
Ögon möta ömt hvarann,
Allt går som en snurra.
Vill man saken bättre ha:
Goss en passar flickan.
Nikke friar och får ja
Och har ring i fickan. —

Det är nu ett år precis,
Se'n hon sjöng den qvällen.
Nu har Kerstin egen spis
Och en glunt i fällen.
Snön mot rutan yr och slår,
Spiselbrasan brinner,
Nikke slöjdar, vaggan går
Och Mor Kerstin spinner.

Bed, Kämpa, Vill!

Du sörjer, broder! hvarför sörjer du?
Du har ju kraft och helsa qvar ännu.
Du motgång rönt af mångahanda slag,
Än s'en! din pligt är att ta nya tag.
Och om i något fall du lyckas vill,
Gör hvad du kan — om möjligt, litet till!

Att gråta öfver ödets oförrätt,
Man kan ha skäl, men blott en liten sqvätt.
Om du på ödet vill ha bugt, så låt
Det ske med strid, förgäfves är din gråt.
Man bör med klubba gå och lejonhud:
Han gret ej Jacob, då han slogs med Gud.

Ge dig till tåls, om du ej mer förmår,
Låt tiden verka, han är bra för sår!
Vår kraft till hands man icke alltid fann:
En hvar en Herkules ej vara kan.
Men tålamod, om än vår kraft är klen,
Gör underverk: *en droppe hålkar sten.*

Klenmodigheten ur ditt bröst försvärj!
Med bön och *vilja* kan du lyfta berg.

Bär smärtan ej kring gator och kring torg,
Och frossa ej vanvettigt med din sorg:
Vill man en brasa ha att brinna ned,
Man lägger väl ej då på mera ved!

Skyll ej på brist på kraft! Hvar menska fått
Till lifvets skilda strid sitt strukna mått.
Vill du ej bruka det, så är det klart,
Att du är stukad tvärt, och det med fart.
Dig verlden skyr, och kommer allt omkring,
Till slut vår Herre vill dig ingenting.

Sångläraren.

Lilla fogel, qvittra!
Jag skall ej förbittra
Stunden som du valt och ensligt sjunga vill.
Jag skall tyst här sitta
Lyssna blott och titta,
Lära, om jag kan, din Visbok utantill.

Fast du ej det vetat,
Mången qväll jag setat
Liksom nu förtjust uti din sångmethod.
Jag dig blef förbunden,
Om du här i lunden
Tog mig till elev och hade tålamod.

Lilla fogel, svara!
Jag skall flitig vara,
Och med håg och med din läraretalang
Snart jag lär mig tonen,
Om vid sånglektionen
Lilla bäcken slår sitt ackompanjemang.

Du min sång skall rätta,
Mödan underlätta

Om min bariton vill komma i beknip.
Svårast blir att drilla
Och få ton att trilla
Lätt och gratiöst som dina *kyp* och *kip!*

Jag mig gläder redan
Att jag framgent sedan
Kan ge klang och lif och naturfriskhet åt
Mina visor näpna.
Då skall verlden häpna
Att jag mig så väl förstår på *foglalåt.*

Mina snille-alster
Sjungas då från *Falster*
Hela backen opp mot Avasaxas sol.
Sjelf kritikens penna
Nödgas då erkänna,
Att det var *en hund uppå en basfiol.*

Låt all tvekan fara,
Låt oss börja bara:
Ord och afsked innan aftonsolen släcks!
Jag hvar qväll är ledig:
Ha vi saken redig,
Topp! så kommer jag hvar afton klockan sex.

Bokmalen.

Jag kan ej inne sitta,
Jag måste ut och luffa.
Jag känner dolda makter,
Som mig i ryggen knuffa.
"Ut!" ropa björk och lindar,
"Ut!" ropa våg och vindar,
"Ty nu är solen kommen!"

Jag gick och såg på skuggan
Att ryggen blifvit krokig.
"Du ser mig ut," sa' sippan,
"Förläst och litet tokig."
Jag såg mig uti bäcken —
Och det var sjelfva necken,
Hvad jag var ful och lurfvig.

Jag hela vintern genom
Bland mina böcker setat.
Och kroppen mycket litet
Om toaletten vetat.
"Kom hit, skall jag dig kamma,
Och rock och byxor damma!"
Påminte vestanvinden.

Med purpurläppar sade
Till mig den unga rosen:
"Kom hit, skall jag dig sminka,
Du är så blek om nosen.
Jag purpurfärg har öfver,
Jag hälften ej behöfver
Af hvad jag fått af solen!"

Och liten *fetknopp* sade:
"Min Gud, hvad du är mager!
Jag tror, utaf medömkan,
Jag dig i maten tager.
Din lefnadslampa mattas,
Dig luft och syre fattas,
Kom, gör som jag, och föd dig!" —

Naturen öm och vänlig
Jag såg, hvart jag mig vände.
Och friska lefnads-andar
Hos mig allt mer jag kände.
Jag *syre* fått och *väte:*
Jag nu för *Guds beläte*
Ej mer behöfver skämmas.

Lärkan.

Välkommen åter,
Du lilla lärka!
Att jag dig saknat,
Är först att märka.
Jag hela vintern
På dina sånger
Har tänkt och suckat
Så många gånger.

De sommardagar
De äro korta.
Jag knappast visste,
Förr'n du var borta.
Hvad haf och länder
Du öfverfarit!
Jag kan ej ana
Hur långt du varit.

Att hösten nalkas
Din fly kt betydde.
Och blek vardt liljan
Då bort du flydde.

Och rosen miste
Sitt ögas flamma,
Och sjelfva ängen
Var ej densamma.

Den hvita vintern
Tål ej ditt öga.
Du kan ej tänka,
Hvad här kan snöga!
När snön i massor
Sig sammandrifver,
Som snus han stoppar,
Lokomotiver.

Han fyller sjöar
På många ställen,
Som mjöl som stampas
Till gröt om qvällen.
Och kölden knappast
En natt behöfver,
Så kan man traska
Till fots deröfver.

Och fisken snopen
Mot isen tittar.
Till tvättkommoden
Ej måsen hittar,
Han ser med bäfvan
Hvar sqvätt försvunnen,

Han kan ej skölja
Sig ens i munnen.

Han är för hårdhändt
Ibland vår Bore.
Du vore kuggad,
Om här du vore.
Tänk dig beröfvad
Den minsta mosse:
Du skulle dö som
En sparf, min gosse!

Du skulle storkna
Bland moln så tunga.
Du snart dig skulle
Till bröstvärk sjunga.
Hvem skulle Våren
Med sång förljufva,
Om vårens härold
Låg sjuk i snufva!

Nej! Då från södern,
Som nu du vänder,
Då stå vi alla
Och klappa händer.
Nej! tyst, jag ljuger:
Man näns knappt hviska,
Då toner klinga
Så morgonfriska.

Du kan mot molnen
Nu tryggt dig lyfta:
Mot vårens lärka,
Hvem djerfs att syfta?
Min arm skall skydda
En skald som diktar:
Jag hugger knoppen
Af den som sigtar.

Huru Pegasen skenar.

Jag vill le och sjunga
I min tysta dal,
Medan mig betunga
Inga hjerteqval.
Andra högt må braska
Med en högre lott,
Jag vill gå och fnaska
Med min lyra blott.

Hvarför skall jag tappa
Lefnadslust och mod,
När Apollo-Pappa
Är så huld och god?
Rädd jag ej behöfver
Genom lifvet gå:
Han nog vakar öfver
Oss poeter små.

Stormen stundom hviner,
Mörk är himmelen.
Lika ofta skiner
Himlens sol igen.

Men då båda slagen
Kunna lätt slå om,
Bäst är att ta dagen
Lugnt, hur'dan han kom.

Ej är värdt att leta
Hur vår verld skall gå.
Vi få intet veta
På förskott ändå.
Om man än fick titta
Uti ödets bok,
Tror jag att, besitta!
Man blef lika klok.

Menskors öden skena,
Ingen känner *hvart;*
Uppå *Sankt Helena*
Kom ju *Bonaparte!*
Gick ej "*gamla kungen*"
Med musköt som ung?
Blef han ej besjungen
Dock som Sverges kung?

Fick ej Lundblad vara
Vallhjon, som bekant?
Blef han ej i *Skara*
Biskop likförban'dt?
Gustaf Adolph, fallen,
Som vårt land fördref,
Skolfux i *Sankt Gallen*
Jfrån kung ju blef?

Men hvart tar du vägen,
Ystra *fogelhäst!*
Jag är helt förlägen,
Ja, förtviflad mest.
Du oss bragt på branten
Af vårt ryktes graf:
Du far till *Atlanten*
Och till Schweiz i traf.

Jag ju skulle sjunga
I min *tysta dal!*
Det blir ansvar tunga
För en slik skandal.
Ingen dig förlåter
För så vilda språng:
Låt oss börja åter
Med en annan sång!

Min lilla tös.

Ljuflig är min lilla tös,
Eldigt hennes öga brinner:
Knappast finner
Man en mera gratiös.

Växer till sig dag för dag:
Innan kort så har hon röfvat
Oförtöfvadt
Alla gracernas behag.

Hvad är Terpsichores mot
Hennes grace i dans och gången
Mins ni sången
Om fru *Tetis silfverfot.*

Snöhvit hals och rösten klar —
Hur vi om gudinnor snacke
Sådan nacke
Sjelfva Venus icke har.

Ungdomsyr och lagom blyg,
Lemmar smidiga och friska:
Törs jag hviska
Namnet på min vän i smyg.

Anspråkslöst och utan ståt,
Om vi någon gång besjunge
En *kattunge*,
Kära läsare, förlåt!

Hösten.

Instängd sitter jag i vinterburen,
Himlen gissnat, snuskig är naturen.
Solen sällan sjelf ur kammarn träder,
Hösten är en sudd i alla väder.

Hemskt hans vindar öfver jorden stryka,
Stybb och stickor genom luften ryka,
Löfven sopas liksom papiljotter,
Träden nakna stå som Hottentotter.

Han bör skickas till Italien, bröder!
För att lära mores uti Söder.
Blott han reser, gerna må kamraten
Liksom andra, få anslag af staten.

Här han gör blott ogagn och förtreter,
Smälter jorden, sotar himlens ether,
Skapar lungsot, som till döds oss dubbar,
Och reumatisk värk åt gamla gubbar.

Skapelsen han gläds att genomblöta,
Ångfartyg han låter sammanstöta,
Narrar skepp i bränningar och brotten,
Och Guds gåfvor strös på hafvets botten.

Långa tider ses han regn fördröja,
Då kan bonden ej sin åker plöja.
När han åter mer än menskligt öser,
Hvar potatis utaf vattsot pöser.

För att reda sig bland hans försåter,
Man hos Skandia sig försäkra låter.
När vi vandra hem ifrån kalasen,
Tog oss fan om vi ej hade gasen.

Sämst är dock af alla hans idéer
Hans otäcka nattsöl med supéer.
"*Har jag roligt?*" Ja, om det kan gälla
Först att gäspa, se'n gå hem — och skälla.

Det kan vara kanske nog med detta!
Skulle jag med noggrannhet berätta
Höstens krönika till lands och vatten,
Fick jag sitta här till långt på natten.

Den gamle tullvaktmästaren.

Död och förgängelse! Hvad finns här annat?
En efter annan bockar sig och går.
Kontorets gamla visare har stannat,
Som visat rätt i många Herrans år,
Sof godt, du gamle! Vakten är förliden:
Vänd dig åt väggen, bry dig ej om tiden!

Väl dig! Deroppe inga stormar svalla,
Man slås ej der om tjenster och om mat.
Nybyggare från jorden äro alla,
Och alla stå på ordinarie-stat:
Ett lyckligt samfund, ett förbrödradt slägte,
Ett frigjordt Israel ur tidens häkte!

En gång som du vi jordas uti mullen,
Och mötas då vid himmelrikets tull.
Är du deroppe då ännu vid tullen,
Så släpp oss in för gammal vänskap skull!
Det vore hårdt om gubben skulle svara:
Gack bort! Din själ är en förbjuden vara.

Men ack! Så sträng är himlens lag ej heller,
Och spö och fästning vet man der ej af.
Förbarmandet är taxan der som gäller,
Förlåtelse dess första paragraf.
Vi hoppas derför, liksom du och flera,
I himlen få i nåder inklarera.

Min lilla vrå.

Uti min lilla vrå, *fördold för verldens öga,*
Jag sjunger än ibland, fast jag ej mer är ung.
Jag älskar frid och lugn, och resten bryr mig föga:
"En grånad filosof är mensklighetens kung."
Jag modet aldrig fällt, fast hoppet stundom ljugit,
En samvetslös krabat, en gudaslarf som få.
Fast stekta sparfvar ej uti min mund har flugit —
Jag lefver glad och nöjd uti min lilla vrå.

Jag verldens dårskap sett, dess fröjder har jag smakat,
Och tumlat om bland dem, som efter lyckan gno.
Att vinna hennes gunst jag ingenting försakat,
Att alltihop var strunt jag vill er anförtro.
Likt Saul fordomdags, som pappas åsnor sökte,
I stället fann i hast ett kungarike på,
Så har jag lyckan sökt, och hur min väg sig krökte,
Jag fann den bästa här uti min lilla vrå.

Jag skaptes ej för gråt, jag vill min oro spara,
Den stör aptiten blott. Den har jag som en häst.
Det hör till min diet att kropp och själ bevara,
Och konsten är att tro, att *hvad som sker är bäst.*

Jag grubblar ej en smul, hvad ödets makter mena,
Jag tar min dag med lugn, och sofver lugnt derpå.
Fast *Skinnarvikens* berg min utsigt är allena,
Jag är förtjust och nöjd uti min lilla vrå.

Med vänskapen ännu jag tömma kan pokalen,
Jag nöjet njuta kan, men aldrig bli dess slaf.
En annan längta må ur *denna jemmerdalen*,
Jag ingen brådska har att köpa mig en graf.
Jag är med lifvet sams, jag trifs här på planeten,
Och den är bra, till dess en annan man kan få.
Jag trumpenheten skyr, jag famnar menskligheten:
Var god och helsa på uti min lilla vrå.

Nya dieten.

*Mel.: "Och månan sitter på himlen blå
Och tittar in genom rutan."*

Nu har jag börjat med Bantings kur,
Sen jag har märkt att jag skralnat.
Var god och titta på min bonjour
Och se hur grufligt jag smalnat.
På kurens verkan jag icke klagar,
Ty tretton skålpund på fjorton dagar
Jag sinat ur.

Jag var så tjock som den gröfsta stut,
Och smälek led af de unga.
Det var en sorg då jag skulle ut,
I droska skulle jag gunga.
Nu gå till fots jag mig ej besinnar,
Ty benen flyga liksom trumpinnar
Af Bantings kur.

Att jag får hålla min mage kort,
Skall ingen oro mig vålla.
Jag smörgåsbordet fick lägga bort,
Men bränvinsbordet behålla.
Om rätt jag känner, cederar strupen
Långt heldre smöret än lilla supen
I Bantings kur.

Jag fisk får äta men utan sås,
Och smörsås minst till min gädda
Och thé och kaffe och gök bestås,
Men utan socker och grädda.
Potatis får jag ej se på faten,
Jag sill får äta men ej sallaten
I Bantings kur.

Med sneda ögon man ser min kropp,
Ju mera smärt han sig danat:
Kryddkrämarn ser att hvar sockertopp
Blir drygare än han anat.
Klädhandlarn ser jag, att det förtryter,
Och skräddarn svär och sin näfve knyter
Åt Bantings kur.

Att vara mager blir snart ett mod,
Af fett vill ingen mer veta.
Och hökarn står i sin hökarbod,
Men ingen köper det feta.
För öl och porter bli menskor skygga,
Och punsch det lönar ej mer att brygga
För Bantings kur.

På tjocka menskor är verlden mätt,
Till mer fullkomning man skrider.
När menskoslägtet blir mera lätt,
Bli också lättare tider.
Snart all sin fetma man från sig sätter,
Och gubbar dansa liksom kadetter
Vid Bantings kur.

Slädpartiet.

(Ur en notaries dagbok.)

Rätt opp i skyn stod röken
Mot vinterhimlens glans.
Jag bjöd en liten fröken
På slädparti och dans.
Till *Nackanäs* vi foro
Med bjällerklang och prakt,
Och hyggligt folk vi voro,
Tolf slädar, sammanlagdt.

Att rimfrost tyngde träden,
Kan nu er anförtros.
Det gnisslade om släden,
Det rök ur hästens nos.
Vårt nät med breda fransen
Gaf glans åt fålens språng.
Af artighet var svansen
Ej knuten som chignon.

Pelsbrämad satt min fröken
Och skön naturen fann.
Jag mådde såsom göken,
Fast jag ej gol som han.

Att neka vore orätt,
Att det i hjertat klack,
Hvar gång hon utur floret
Sin purpurnästipp stack.

Vi karameller sögo
Och hunno målet snart.
Det gick som om vi flögo,
Ty föret var så rart.
Trakterad blef hvar krake,
Det smakte, det tror jag!
Men oss bestods det lake
Och sherry öfver lag.

Med dans nu tiden nöttes,
Och intet ben stod still,
Och instrumentet sköttes,
Så det stod herrligt till.
Det trumpna *gaf man åka*,
Det luftiga fick rå.
Sist *hoppade vi kråka*
Med alla fröknar små.

Men nu var tid att lanka,
Hvar släde körde fram.
Och månan som en anka
I blåa rymden sam.
Från månget hem steg röken
Så trefligt mot det blå.
Jag suckade och fröken
Satt tyst och hörde på.

"O stjernor, I som hvimlen!
Hur lumpen är vår jord:" —
Jag var i sjunde himlen
Och hade smått om ord. —
"O den som vingar hade,
Som alla foglar ha!"
Jag suckade. Hon sade:
Det voro mycket bra.

Jag yppade mitt hjerta,
Kanhända allt för fort.
Och med oändlig smärta
Jag höll vid hennes port.
Vi långa tal ej höllo,
Men sorglig blef min dag:
Gud vet hur orden föllo,
Men korgen — den fick jag.

Rese-minnen.

"Sätt maskinen i gång, herr kapten!
Sätt maskinen i gång, herr kapten! — —
Vänner på stranden,
Som hvifta med handen" —
"Och tocke der!"

Jag mins mycket väl, att jag efter ett besök på en bruksegendom hos en god vän och patron, steg ombord i den goda staden X. för att bege mig per ångbåt till Stockholm, sedan jag ledsnat att guppa i de norrländska farvattnen. Jag längtade till varmare trakter och lummigare stränder, och ehuru resan var bestämd att utsträckas längre norrut, tröttnade jag vid den ständigt blåsiga och kalla väderleken och beslöt att ändra kosa och satte i största tvärhast kurs tillbaka till det konungsliga Stockholm, för att bereda mig till någon annan färd i något sydligare och varmare luftstreck, sedan jag fått hvila upp min sjötrötta lekamen.

Vädret var gement och hafvet ytterst uppretadt och skummande. "Non dubito fore plerosque", som liksom jag, kommande från ett lugnt och vackert herresäte, der jag mådde *som perla i guld*, direkte ut på ett ödsligt haf, skulle finna det högst fatalt och sorgligt. Ni kan tänka, att jag åt kalkon och andra läckerheter hvarenda dag hos min förträffliga vän och drack den herrligaste sherry hvarenda

middag, i stället för att jag sedan på ett slingrande däck fick nöja mig med ett ständigt duggande bittervatten ur den Bottniska böljan eller baljan.

Ack! hvilken jemförelse! Ack! hvilket ställe jag hade lemnat, saknadt äfven af min sångmö, som i sin förtjusning efter en glad middag i det gröna, prisade med en sång ställets fägring och lycka:

Gerna jag här ville bygga och bo.
Här vore herrligt att slå sig i ro:
Frodiga ängar,
Sängar,
Drifbänk, så ypper du nånsin kan tro.
Susande skogar
Saknas här ej;
Tröskvärk och plogar,
Logar,
Fulla med klöfver och fin timotej!

Här öfverallt hänger välmågans skylt,
Lyckan tycks här all rättfärdighet fyllt:
Gäddor i viken,
Diken,
Backar med blifvande åkerbärs-sylt!
Här ser man sprättar
Af ungnöt och föl,
Oxar som jättar,
Vättar,
Fiskbragd och såar med buska och öl.

Hamrarna bullra och qvarnarna gå,
Korna i frodiga hagarna stå,

Magarna välta:
Smälta
Tyckas för dagen de mer ej förmå.
Solen i qvällen
Flammande sår
Guld öfver fjällen,
Hällen
Svarar med echo små pinglande får.

Här finns ju allt hvad man önskar att få:
Hanor och hönor och kycklingar små,
Stutar och tjurar,
Burar,
Fulla med ostar och numror uppå.
Trädgård och krattor,
Spånad och blår,
Valpar på mattor,
Kattor,
Pigor charmanta med uppstruket hår.

Sutte jag här som en väldig patron,
Skulle jag matfrisk åt verlden ge ton.
Middagen mumsa,
Plumsa
Näsan i sherry och smälta kalkon;
Bergena bryta,
Skeppa ut jern,
Skogarna snyta,
Byta
Plankor mot vin och bli rik på affär'n.

Farväl, farväl! troligen för alltid, du präktiga hamn och bete för en permitterad vinddrifvare!

Vi voro nu på hafvet, som anses så präktigt och storartadt. "Jag kan aldrig utan vördnad, säger den älsklige Törneros, nalkas denna de jordiska tingens urgamla mormor. Dess yta är orolig och vansklig som tiden, medan dess anade djup är stumt, hvilande och outgrundligt som evigheten."

Jag tillstår, att jag kände, åtminstone denna gången, ingen synnerlig vördnad för "*gamla mormor*". Det fräste om gumman, så arg och uppretad var hon. Jag tycker inte om fräsande fruntimmer med hotande åtbörder och fradgan kring läpparna. Vår hederlige kapten försäkrade, att det väl blåste friskt, men var ingen riktig storm. Nå, ja! man måste väl tro hvad sjökaptener försäkra, helst på ett element, der de ha sin födkrok. Likväl tycks jag minnas, att sjelfva fader Tegnér varnar på något ställe:

"Tro icke allt hvad skeppare förtälja
Om oerhörda ting, som de erfarit,
Om verldens gåta, ändtligt löst af dem,
Och om de vises sten, som de ha funnit."

Emedlertid blåste det friskt, och som jag tyckte, mycket friskare än det hade behöfts. Fruntimmerna höllo sig visligen i sina respektive hytter; men hvad de hade för sig, är för mig förborgadt. Herrarne på däck kikade till höger och venster på de rullande vågorna med oroliga blickar och kinder, gula som dukater, ty det var i solnedgången. Under sjögång ser det rätt komiskt ut, då man vill se tvärsäker ut och promenera på däck, under bemödande att bi-

behålla en värdig hållning. Man vill alltid åt relingarne, huru man än sträfvar att undvika kroklinier.

Qvällen var vacker och färden var gungande. En prest var illa deran för den så kallade sjösjukan. Han kom upp ur sin hytt för att vädra sin herkuliska gestalt. Han var som Polyfem hos Homerus.

"Stor, förunderligt stor, han var till växten och föga
Lik brödätande män."

Han skulle bort att *profva*, som det heter, men misströstade att någonsin komma lefvande i land. Han satt sorgsen som *"Frithiof på hafvet"*, fast ej så hjeltemodig. Så här ungefär var förhållandet:

På skeppsdäck satt
I sommarnatt
Med väldig mage
En prest med krage
Men ömkligt sjuk
I hals och buk.
Förgäfves satte
Man fram en *"knatte"*:
Det stod ej till.
Han bjöds på sill.
Han strök sin haka
Och sköt tillbaka
Båd' vått och torrt:
"Tag bort, tag bort!
Det blott mig qväljer
Att se buteljer
Och mat och stop."
Han föll ihop

Och *Ulrik* ropte
Och hatten sopte
Från hjessan kal,
Och under qval
Han fyllde botten
Uti kalotten.

"Jag mig begaf
Ut på ett haf,
Som jag ej kände
I dess elände.
Jag trodde godt
Om hafvets Drott;
Men hela kroppen
Och hufvudknoppen
Förnämligast
Mig lärt i hast,
Att stundom vågen
Har ondt i hågen,
Och vågor gå
Mot himlen så,
Att på de hvita
Man ej kan lita.
Ty Neptuns lust,
Tyvärr, är just
Att menskor plåga
Och minst att fråga,
Om sjelfva fan
Tar en kaftan,
Om verlden mister
En komminister."

Han våndas erbarmligen och fortfar:

"Hvad gör väl jag
Nu med *Förslag*,
Då döden lurar
Och stormen murar
Min våta graf
I skummigt haf,
Der kappan tvättas
Och lifvet sprättas
Ur kroppen opp,
Och fröjd och hopp
Och tron och pratet
Om pastoratet,
Och val och prof
Som dödens rof
I vilda brotten
Gå ned till botten."

Nu med ett hopp
Till presten lopp
Kapten, den glade,
Och log och sade:
"Haf tålamod,
Var from och god!
Var ej så bister,
Herr komminister!
Trotts böljans svall,
Ni ändå skall
Om sönda'n profva,
Hur än vi lova

Och skutan far.
Men lycka var,
Att icke botten
Gick ur kalotten."

Men *sol gick opp*
Bak fjällens topp,
Och ångarn hoppar
På böljans toppar
Till närmsta stad,
Och presten qvad:

(Sedan han kommit i land och tagit plats på skjutskärra, för att fortsätta resan till bestämmelseorten.)

"Nu är min panna
Helbregda gjord.
Jag vill ej stanna
Hos er ombord.
Fritt äfventyra
Ni kropp och själ,
Jag fått min hyra,
Farväl, farväl!"

"Du ångbåt långa
Tvåhundra fot!
Jag skyr din ånga
Och rök och sot.
Till hjul och skrufvar
Står ej min håg,
Och stora lufvar
Ä' storm och våg."

"Farväl, I kojar,
Salong och däck
Med gods och bojar,
Der jag blef läck,
Och qväljts och yrat
Och gett upp mat,
Och äfventyrat
Mitt pastorat."

"Men länge töfvar
Det säkert än,
Förr än jag pröfvar
En färd igen.
Dock ångbåtshatet
Försvinner väl,
Om pastoratet
Jag får. Farväl!"

"Bland skog och qvitter
Af foglar små,
Rapphöna sitter
Jag redan på.
På rankig kärra
Jag yfs med skäl:
Hopp, gamla märra!
Farväl, farväl!"

Resan fortsattes, sedan passagerare och fraktgods aflemnats och nya figurer och effekter blifvit intagna och vederbörligen instufvade. Dagen var solig men blåsten fortfor

ännu, ehuru rullningen var mindre. En och annan passagerare, som ej varit synlig under den stormiga qvällen, presenterade sig nu med blekt ansigte på däck. Hela föregående dagen hade jag betraktat en man i snusbrun öfverrock, som aldrig ömsade plats, utan satt nästan orörlig på ett och samma ställe, utan att fästa sin uppmärksamhet vid något annat än sin käpp, emot hvars krycka han lutade sig. Men så snart matklockan ljöd, flög han upp, som om han fått en elektrisk stöt, och med en ifver som var otrolig, hastade ner i matsalongen och till anrättningarne. Så gjorde han äfven nu, då frukost-timman var inne:

"Trög Euthychides var, då han sprang på rännarebanan;
Mången förbi honom kom, mången med kortare ben.
Men när sedan han sprang till det festligt svigtande bordet,
Kunde man säga med skäl: vingar Euthychides har."

Han fortfor under hela resan med samma orubbliga ordning, och det är alltid roligt att se ordentligt folk.

Ännu en passagerare hade vi, som vi kallade "*muntra Kassören*". Han var munter till och med, då han var sjösjuk, och följande sång återger ungefär hans monologer mellan och under hans *sjöplågor*.

Svårare seglats man aldrig finner
Än på en ångbåt i stormigt haf:
Knappt att få fast i en reling man hinner,
Innan det bär mot en annan af.
Uj! hvad det snurrar i hjernan och brinner,
Värre ej straffas den argaste tjuf.
Lyckas det blott att jag landbacken hinner,
Fan ger jag skoflar och skorsten och skruf.

Doktorn och hin ha gifvit mig tanken,
Att jag för helsan så här skulle ut.
Ack! hvarför satt jag ej heldre i Banken,
Nitad vid kassan i bläckig syrtut?
Är *detta* helsan, doktorn mig spådde,
Gaf han sitt råd uppå nykter kaluf?
Himmel! om fast land en gång jag nådde,
Fan gaf jag skoflar och skorsten och skruf.

Hören, godt folk! Den som mig begrafver,
Ger jag min kassa och ur och peruk.
Slungen i hafvet mitt bankokadaver,
Död är jag heldre än pinad och sjuk.
Doktorns regime jag ej mera proberar,
Han som mig spådde en sjöluft så ljuf:
Heldre i hvalfiskens buk jag loverar,
Än på en ångbåt med hjul eller skruf!

Hafvet blir enformigt i längden, man blir sömnig, då man länge betraktar de rullande vågorna. Nå ja! då kan man ju lägga sig! Ja, visserligen! men ponera, man i hytten intill hör skratt och kolorum, och man till på köpet blir nyfiken att få veta anledningen, så går man heldre dit och ser efter, i fall, notabene, hytten tillhör bekanta, än man lägger sig att sofva, då man ändå ej skulle få sofva i fred. Jag gick derföre in i den muntra hytten. Der speltes kort. Jag satte mig i ett hörn och såg på; men som jag ej särdeles förstår mig på denna besynnerliga konstgren, så blef jag allt sömnigare och sömnigare, och förfogade mig slutligen in i min egen hytt, under det jag tänkte på Grafströms vackra och goda råd:

"Gå ej på spelhus, ty förderfvet hinner
Dig der, ehvad du vinner eller tappar:
Förtviflan blir din vinst — i fall du tappar,
Och äran din förlust — ifall du vinner."

Jag lutade mig på soffan för att läsa, då jag bland annat smått och godt fick veta: att "menniskan består till fyra femtedelar af vatten; och att hafvet har så mycket salt uti sig, att om det samlades på Amerika, så skulle det bilda ett berg öfver hela den verldsdelen af minst 4,500 fots höjd; att norrsken är bara ett magnetiskt oväder och stormarna spasmodiska ryckningar af hafvet, samt att hafvets vågor under storm hinna på sin höjd 20 à 25 fot under sin jemna gång." Vacker jemnhet! tänkte jag och insomnadc. Jag vet ej, huru länge jag sof, men jag vet så mycket mer, huru jag vaknade. Hyttfönstret flög upp med ett dån, som liknade ett skott, och ett stycke af en förflugen svallvåg snurrade in med förfärlig brådska och öfverspolade min yrvakna fysionomi tämmeligen oförsynt. Jag blef fullkomligt vaken och mornad på en gång, men fann mig föranlåten att göra min toalett, hvarefter jag gick upp på däck. Der strålade alla fysionomier af glädje och belåtenhet, ty vi voro nu *inomskärs* och började känna oss igen.

Furusund passerades, och man synade med stor förnöjelse och förtjusning alla de oräkneliga sommarställen, som på de sednare åren anlagts och växt upp till fromma för naturens vänner, strandegare och ångslupsrederier. Ju närmare man nalkas Stockholm, ju vackrare blir det, och nu skulle vi snart frälsas ifrån alla vedermödor.

Vikingasäten, åldriga lundar,
Klippor, den eviga frihetens värn!
Präktiga skärgård! frälsningen stundar:
Du är gudomlig på längden och tvär'n.
Hafvet ej längre i örat oss ryter,
Gullgult i månsken *Trälhafvet* flyter,
Kölen dess yta så lätt genombryter,
Som med en knif man en julbulle skär.
Och på gaffeln hissas fanan,
Blå och gul med *sallaten* som hörnprydnad fäst,
Och mot ljusa stjernebanan
Pekar skorsten, allvarlig och svart som en prest.
Vår styrman ljus och stor,
Rorgängarn vid sitt ror,
Machinist — hvar och en är för oss nu en Gud:
Låt oss klinga,
Låt oss bringa
Dem en tacksamhetsskål under tonernas ljud!

Målet är snart hunnit, vi ha uppnått Blockhustullen. Nu packar man ihop sina res-effekter. Allt ställes ordentligt på ett ställe. Man är nu i ordning och kan med lugn öfverlemna sig åt den sköna anblick, som vår konungastad erbjuder. Och då månan, "*himlens silfvervårta*" kastar sin milda glans öfver föremålen, så kan Gosselmans beskrifning på inseglingen till Newyork ha någon tillämpning på vår insegling till Stockholm, "*hvars husmassor, pallisaderade med oräkneliga skeppsmaster, nu framskimrade i detta groteska skuggspel, hvaruti månsken och afstånd tillhopa försätta större objekter.*"

Hymn till vår kapten.

Raggiga sjöbuss! omknäppt af äkta kommiss,
Stufvad i snörskor, skuggad af yfvig rothatt,
Står du uppmärksam på machin och kursen
Bredbent på *bryggan*

Högt öfver alla står du i alla väder,
Spejar konungsligt från din tron och stundom
Tittar åt däcket, hvimlande der vi gå som
Sumpade torskar.

Säkert och kraftigt har du fört oss öfver
Bottniska böljan in i Stockholms-skären,
Der som i tittskåp följer den ena villan
Efter den andra.

Schweiziska hyddor täfla i schweiziskt stilprof.
Ljudande vallhorn härmas af ångbåtspipor,
Nordiska storm-moln resa i djerfva massor
Skyhöga Alper.

Der ses till venster Adelcrantzska dômen,
Hvälfd majestätiskt öfver Sturens aska.
Der bort till höger Norrström, der kungaborgen
Speglas i månsken.

Tackom och lofvom vår kapten som fraktat
Trettio själar genom storm och vådor!
Snart ibland vänner vi med famn och pussar
Fägnas på kajen.

Sommarfesten.

Rigtigt charmant! och dukadt, jo jag tackar!
A la fourchette, man smörja skall sitt krås.
Nere vid strand mot bryggan *Ægir* backar.
Främst går i land en löjtnant från Borås:
Ungdom en flock, och så en bundt med tanter,
Gubbar och barn från sunnan och från nord,
Två riddersmän och fyra musikanter.
Parken är prydd med tvenne bränvinsbord.

Glad som en sol värdinnan på terrassen
Fjäsande står med husets unga ätt.
Sonen är äldst, nyss kommen från parnassen,
Värden förnöjd är klädd uti kachett.
Solen i skyn sitt guld strör kring hans taffel,
Jorden bredt ut sin matta ny och grann.
Herrarna just försett sig ha med gaffel,
Hugga en bit och snappsa med hvarann.

Rätter och vin sig om hvarandra blanda,
Vårt tidehvarf är smakens tidehvarf.
Öra och syn få tära hvarjehanda
Mage och gom ej tåla något slarf.

Nu dricks en skål och snillets glans förvånar,
Tal och harang man hör af många slag.
Lynnet får fart och hornqvartetten dånar
Bellmans musik: *"Gutår, båd' natt och dag!"*

Under en alm man kaffebordet sätter,
Punschen står opp, som i sin isbädd låg.
Ljufligt man bjuds på trior och qvartetter:
Man får en vink att *"lifvet är en våg"*.
Aftonens sol sitt guld kring fjärden breder,
Vågen vid strand i stilla ro sig lagt.
Sången får luft: *"Kom afton, sänk dig neder!"*
Dito: *"Stå stark, du ljusets riddarvakt!"*

Ledd af naturen och vänliga penater
Konsten man här i skilda former ser.
Parken i hast är ordnad till teater,
Täckelset skiljs, *"Kronfogdarna"* man ger.
Scenen är full af blommor och af gröda.
Klockarn syperb och *länsman* dryg och skarp.
Repgungan svängs af flickor rosenröda,
Bryngel är hängd och full är *Polykarp*.

Ner går ridån, och alla händer klappa,
Timman är sen. Man undangör supén.
Röster man hör: "hvar fan har jag min kappa?"
"Hvar är min käpp? jag satt den på en gren."
Värden en tår ännu i glaset häller,
Mycket dock spills på jordens gröna golf.
Nu sjungs: *"God natt!"* och hornmusiken skräller,
Festen är slut, och klockan tutar tolf.

Snö-visa.

Vintern kommer, nordan susar:
Titta! hvilken snöstorm brusar!
Jorden klädt sig i sin dödshabit:
Kors hvad hon är hvit!
Bore kommer åkandes från pol'n,
Mälarn står så styf i silfverkjoln:
Köld och snöglopp tura.
Menskor gå och stura.
Alla fråga: hvar är sol'n?

Sol'n? ack den charmanta solen
Enleverad är från polen:
Molnen togo henne i en säck,
Det bar af i sträck.
Hennes glans vi sakna tusenfallt,
Fastän kölden, som känns öfverallt,
Man har upptäckt sedan
Är ett hål allenast
Uti Zenith, som drar kallt.

Men kan då ej gluggen stoppas? —
Nej, det fåfängt är att hoppas:

Den är mera djup och omfångsrik
Än vår *Nybrovik.*
Industripalats och riddarhus,
Hela Gotland med sitt kalk och grus —
Ja, om jorden fore
Plötsligt dit, så vore
Rubb och stubb som en pris snus.

Men vi trösta oss af vana,
Skotta oss en lefnadsbana,
Det är Skandinavernas bestyr —
Titta, hvad det yr!
Dackor komma uti stora fång,
Skönheten ej skonas sjelf en gång
Andan får man tigga,
Hela drifvor ligga,
Usch! i damernas chignon.

Snöbetäckt är slott och koja.
Vindarna med menskor skoja.
Ingenstans de tumla om och sno
Som uppå *Norrbro.*
Hatt och mössor äro stormens rof:
Såg du nyss hur flickans kjol han hof?
Ack, ja, stackars liten!
Som en segelsliten
Jakt hon tog en lov.

Gustaf Adolf uppå hästen
Sitter lugn med snö i västen.

Drifvan dock hans nåd ej hinna kan:
Han är lycklig han.
Vore han som jag så tom och svång,
Vore ej hans ro likvisst så lång —
Fast naturen larmar,
Opris sig förbarmar
Kanske med en — varm buljong.

Nyårs-sång 1867.

Julen flytt,
Och ett nytt
År vi fått så grannt och hvitt.
Sextisex
Vi till vägs
Följt. Nu är man gubben qvitt.

Gubben var
All sin dar,
Just ej omtyckt, som man vet.
Det påstås,
Att gunås!
Ingen blef på honom fet.

Krönikan
Må en ann'
Rabbla opp från dag till dag.
Men så här
Ungefär
Låter hon i sammandrag.

Tiden gick.
Menskan fick
Ondt och godt af många slag.
Innan man
Blinka hann,
Blef det vår- och sommardag.

Koleran
Sig infann.
Så fick vår *Exposition*
Få besök.
Och så dök
Plötsligt en Finspongs-kanon,

Grått och kallt!
Öfverallt
Regn och slask och dålig skörd!
Först och sist
Penningbrist,
Och en ångkorvett förstörd.

Sextisju
Ha vi nu:
Präktigt står det unga år.
Och bredvid
Ljuf och blid
Hoppets glada engel står.

Bön och strid
Tål man vid:
Lif och lott och lycka står
I Guds hand.
Folk och land!
Lycka till, gutår!

Kalaset.

«Vi ä budna allihop».
BELLMAN.

Oppsträckt i frack, lorgnett och hvita handskar,
Redan jag står fullfjädrad till supén.
Ännu en gång jag toaletten granskar,
Sätter min hatt försigtigt på tupén.
Qvällen är mörk, i vinden fläktar kappan,
Kölden är skarp och trottoaren hal.
Redan en mängd af glasskåp står vid trappan.
Full är tamburn med menniskofodral.

Salen är fylld med idel svarta frackar,
Kanske ett par med Wasastjernan på.
Månans chrachan i nästan alla nackar
Blixtrar ibland för ögat då och då.
Lynnet är trögt men värden känner smaken,
Priffe, han vet, är sällskapslifvets salt.
Ah, hvilken syn! I innersta gemaken
Punsch och cigarr och spelbord öfver allt!

Damerna qvaft och för sig sjelfva sitta;
Väl att man är *supé-sirocco*-van!

En gör sin flit att på gravyrer titta,
En skär med knif en saftig astrakan.
En sig förtjust vid steroskopet sätter,
En tar en bok och slår den hop igen,
En tar notis om några tjog porträtter:
"Hvem är det här?" — Jo, det är den och den.

Känd uti stan som sjelfva elegansen,
Kommer en sprätt, för artighet i rop,
Läspar en stund om sista Innocensen,
Yppar att de haft snufva allihop.
Matta bli snart konversations-försöken,
Nu blir en bön, förgäfves ej förspild:
Flygeln slås opp, och en *välboren* fröken
Sätter sig ned och sjunger "*Rosens bild.*"

Sången är slut och *priffe* med detsamma.
Klockan, bevars är snart tre qvart till tolf.
Magen käns svång och alla ögon flamma:
Skönt står ett bord med mat på salens golf.
Titta! här finns gudsgåfvor till att välja.
Klang och gutår! är det ej fint, så säg?
Kom låt oss gå — Ja, blott jag hinner svälja —
Nu har jag sväljt: nu kila vi vår väg!

Visa på landet.

Mel.: Supa öfver kl. 12.
BELLMAN.

Utan buller, utan flärd
Sjunger jag min visa.
Jag förnöjd är med min verld,
Och vill glädjen prisa.
Jag vet ej hur det är fatt,
Jag tar lifvet lätt och gladt;
Lätt och gladt,
Lätt och gladt;
Kan dess sorg ej fatta,
Ha ha ha! men skratta.

”*Jorden är en jämmerdal*”,
Presterna predika.
Jag med deras fromma tal
Kan mig ej förlika.
Jag en annan åsigt har:
Jag tar jorden i försvar,
I försvar,
I försvar
Mot de sidenhattar
Ha ha ha! och skrattar.

Lyckans gunst mig svika må.
Mången rik jag känner.
Afund jag ej kostar på
Mina rika vänner.
Jag är nöjd med dagligt bröd.
Åt kalas och öfverflöd
        Öfverflöd,
        Öfverflöd,
Som så högt man skattar,
Ha, ha, ha! jag skrattar.

Enkelt är mitt lefnadssätt,
Mödan ej bedrager:
Flit gör kroppen frisk och lätt,
Lättjan har podager.
Ofta hon bedröfvad går,
Jag min åker kör och sår,
        Kör och sår,
        Kör och sår,
Gård och täppa krattar,
Ha ha ha! och skrattar.

Går mig verlden mot, välan!
Modet jag ej fäller.
Han som bor deroppe, Han
Nog till rätta ställer.
Himmelen är jordens vän:
Jag får nog så godt igen,
        Godt igen,
        Godt igen.

Nya tag jag fattar,
Ha, ha, ha! och skrattar.

Ljuflig är naturens röst,
Landet är min lycka.
Lifvets glädje är min tröst,
Hur vår prost må tycka.
Kommer han en vacker dag
Och predikar annat slag,
　　Annat slag,
　　Annat slag,
Jag pokalen fattar,
Ha, ha, ha! och skrattar.

Idas graf.

Så är lifvets lära:
"Blomstra, falla af,"
Skulle jag ock bära
Blommor till din graf!
Men du sjelf det sade
Innan dödens hot.
Säg, hvad jorden hade
Gjort ditt hjerta mot?

Skönt dig oskuld prydde,
Du var glad och ung.
Säg, hvi själen flydde:
Var din verld så tung?
"Nej: dess helga låga
Var för ren för den",
Blir på samma fråga
Samma svar igen.

Slumra, unga hjerta,
Undan verldens dån!
Mången sorg och smärta
Har du flytt ifrån.

Ibland stjernor klara
Svingar nu din själ;
Der är godt att vara,
Jag förstår det väl.

Dödens engel söfver
Stoftet i sitt tjäll.
Blomstra skall deröfver
Minnets eternell.
Till min suck, den sista,
Mins jag dig ännu,
Jag kan endast brista
Ut i gråt, som nu.

Vid Brylån.

Till en ung ångbåtskapten.

Mel.: «Se Mowitz! hvi står du och gråter?»

En skål vi för August tömma
I vårt bacchanaliska lag.
Det kunde hinhåke ej drömma
Att här fanns en namnsdag i dag.
Högst sällan jag almnachan läser
Om stjernorna, solen och mån'. —
Fan far uti denna brylån,
Han flammar och fräser!

Blås ut'en, men akta din näsa!
Det är ett naturfenomen,
Att allting skall spotta och fräsa,
Då man blifvit ångbåtskapten.
Det hör väl till deras naturer
Att elden kring öronen står.
Välan! låt oss dricka, gutår!
För lyckliga turer!

Pass på huru vindarna kasta,
Och stötta med fock och mesan!
Gå flitigt att lossa och lasta,
Och klå rederit utaf fan.
För fraktgods håll billiga priser
Och pruta, så vidt det går an;
Tag alltid så fula, du kan,
Restauratriser.

Som *Umeå* *), res inga bråtar
På däcket allenast för vinst;
Men skaffa dig bojar och båtar,
Ja hundra lifbergare minst!
Uti våra stormiga zoner
Bäst är att som menniskovän
Ombord aldrig ta annat än
Luft-täta personer.

Nu älsklige bröder, försöken
Om brinnande bålen slår an!
Och skulle vi bli uppå *röken*,
Så få vi förlåta hvarann.
Det hör ju till menskliga lotten
Att någongång bli lite full.
Ack! vore blott denna kastrull
En mil uti botten!

*) Ett förolyckadt ångfartyg.

Den gamle landtmannens sång.

Jag vill åt Gud förtro min lefnads öden
Och göra hvad som rätt och nyttigt är.
Den flitige har alltid nog, då nöden
Med tusen sorger lättingen förtär.
Blott för vår möda vill oss jorden nära.
Med lugn och hopp vill jag min åker så:
Ett fridsamt arbete är lifvets ära
Och Guds välsignelse den lön vi få.

Jag hålla vill de heliga budorden,
I med- och motgång göra hvad jag bör,
När hagelskuren slår mitt ax till jorden
Och eld och brand mitt hus och hem förstör:
Då vill jag äfven nöjd och tacksam vara,
Ej knotande mot Guds beslut och råd,
Men under bön och flit min tro bevara,
Att Gud är god, och hoppas på hans nåd.

Men i den goda dagen af min lefnad,
Då lyckans engel klappar på min port,
Då skörden lyckas, och då frid och trefnad
Utaf mitt hem ett litet Eden gjort:

Då vill jag ej för mig *allena* njuta,
Men dela med mig af hvad himlen gaf,
Och aldrig någon från min tröst förskjuta,
Om jag ej kan hans börda lyfta af.

Till dig, o Gud! min rörda ande beder,
Du vårdat mig och ledt mig underbart.
Nu grånar hjessan, och min sol går neder:
Min ande anar att dig möta snart.
Välsigna mina barn, mitt hem, min maka,
Och lär dem följa hvad din lära bjöd;
Och när du kallar mig en gång tillbaka,
Blif deras fader, deras vän och stöd!

Till en Byggmästare.

Och fader Jacob han hörer till de *tuschura*,
Men han kan också uppå fullt allvare mura.
Vi nyss sett huru han låtit byggnader växa,
Så väl inredda att man kan der ta sin sexa.

På ett ark papper han gör opp kostnadsförslaget,
Och ingenting är, förstås! för mycket upptaget.
Han gör kalkyl, huru mycket sten han behöfver,
Men bygger alltid så att han tegel har öfver.

Så har han murat och byggt i långliga tider
Hotell och kyrkor, palats och benhus och lider.
Han derför tänkte: det vore väl sjelfva —
Om jag ej skulle få mig ett hus på *Götgatan*.

Och hur han tänkte, han fann till punkt och till pricka,
Att kassan räckte — och derför, bröder! vi dricka
En skål för byggnaden, som stått opp utur gruset,
Och *tomtbo-lycka* för sjelfva värden i huset.

Till min nådiga tant i Stockholm.

(Med poetiska kalendern Utkiken.)

Jag får på det högsta tacka Tant för den angenäma skrifvelsen samt den lika angenäma underrättelsen, att Tant har flyttat ifrån *Kattrakarbacken*. Upprigtigt sagdt, har det varit en riktig pina, hvar gång jag nödgats skrifva den fatala adressen. Tant måste medge, att *Drottninggatan* låter bra mycket bättre än *Kattrakarbacken*, och jag gratulerar af allt hjerta till den lyckliga omflyttningen. Att en klarinett-blåsare bor i samma farstu, kan visst vara mindre angenämt; men då olägenheten inskränker sig till att blott *höra honom*, går det väl an; värre vore det, om Tant äfven nödgades *se honom* blåsa, hvilket i mitt tycke är någonting afskyvärdt. Då jag var i Upsala, bodde jag vägg i vägg med en dylik pipare, så att jag var tvungen att både se och höra honom. Han hade alltid söndriga läppar och skyllde på magsyra. Till på köpet nyttjade han *blå och hvita* näsdukar, hvilket är det otäckaste jag vet. Hans favoritstycke var! "*Kommer du åter med Gudaprakt*," hvilket han blåste sex timmar om dagen under hela året. Tant kan tänka sig hvilken plågo-ande! En qväll, sedan han somnat, tänkte jag slå ihjel honom, för att slippa

höra honom blåsa dagen derpå; men vid närmare besinnande lät jag honom lefva, och han blef sedan auktions-vaktmästare och slutligen en försupen namnsdagsblåsare. Allt detta har gjort, att hvar gång jag mött en klarinett-blåsare, har jag alltid börjat svettas och tänkt i mitt sinne: "kommer du åter med gudaprakt"? Jag begriper derföre ganska väl Tants förskräckelse för den blåsande hyresgästen; men gudskelof, att Tant icke bor tillsammans med honom!

Spöken har jag aldrig trott på, och hvad Tant behagat i sitt nämna bref angående något *oknytt* i Tants nya bostad, har jag helt och hållet tagit som ett raljeri, och Tants förstånd är för mycket upplyst för att Tant skulle tro på dylika tokerier. Sjelf har jag hvarken hört eller sett något spöke, och tänker hädanefter hvarken se eller höra något i den vägen.

"*Den rätt kan läsa sitt Fader vår*
Han räds hvarken fan eller trollen."

Likvisst vill jag råda alla, och hvar och en i synnerhet, som är rädd och tror på spöken, att vid första åsyn af något ditåt, icke afbida dess ankomst, utan genast ta till fötterna, så fort gnos kan, och som Vitalis sjunger:

"*Att benen som trumpinnar dem uti ändan slå*";

ty jag har hört sägas, att det skall vara ett ledsamt herrskap att ha göra med, isynnerhet som *de* alltid få tag i oss, men *vi* aldrig få tag i dem. Min tro är derföre att Tant mycket säkert får vara i fred för alla slags spökfigurer. Värre är det med klarinett-blåsaren. Honom önskar jag, på Tants vägnar, dit pepparn växer.

Fick jag skipa lag och rätt
Skulle jag med allvar styra:

Den som blåste klarinett,
Skulle aldrig rum få hyra.

Husvill skulle han få gå,
Tills han skulle skifta färgen;
Men om rum han skulle få,
Blef det i *Tyskbagar-bergen*

Orsaken hvarföre jag nu uppvaktar med denna epistel, är egentligen den, att jag önskar få dedicera min nya kalender till min alltid goda och nådiga Tant, helst denna önskan står tillsammans med ett längesedan gifvit löfte att *tillegna Tant nästa häfte af mina visor.* Jag är derföre särdeles glad, att min sångmö nu, liksom major Stjernsvärds *turbin-tjärna*, "*håller hvad hon lofvar*"

Namnet "Utkiken" torde förefalla Tant något besynnerligt, särdeles som jag ej kan begära att Tant skall veta hvad en *Utkik* egentligen är, och torde jag derföre böra något närmare förklara hvad som menas med en sådan tingest, och hvad gemenskap han kan ha med mina visor.

En utkik, sådan den befinnes här på Sandhamn, är en mycket hög ställning, upprest på högsta punkten af ön och försedd med en mängd pinnar, alldeles som i en stege hvarpå lotsarne, liksom Jakobs englar, vandra upp och ned, för att efterse, om några fartyg äro synliga till sjös, för att sedan bege sig ut emot dem, dels för att be dem vara välkomna, dels och synnerligast för att visa dem rätta vägen och föra dem "*i vår lugna hamn*". Då nämnde utkik är bygd i förening med en på samma ställe växande tall, så kallas äfven denna lotsarnes luft-vandring: "*att gå i tallen.*" Skulle Tant någon gång komma hit, så afråder jag Tant på

det högsta att gå upp i denna jätte-stege. Jag har sjelf varit deruppe en gång; men då jag kom upp och såg det böljande hafvet, blef jag sjösjuk och hade så när kommit med minst tio knops fart till min moder jorden igen.

Min sångmö håller också utkik. Det är derföre som denna kalender fått sitt namn. Hon håller utkik efter gröna lundar, fogelsång, leende dalar; men förgäfves stirrar hon kring de sandiga fälten och de nakna klipporna. Sandhamns Flora är torftig: *kattfötter* och *lingonris*, och dess Fauna inskränker sig till *getter* och *fiskmåsar*. I så fatala omständigheter, hvad skall en stackars sångmö sjunga om: fartyg och sjömansbyxor, storm och skydrag, get-ragg och toppsegel, sjöskum och långtobak! Tant får derföre ej undra på, om mina visor äro torftiga och ämnena inskränkta.

Jag ger dem nu i alla fall af godt hjerta utan pretention på bifall, men också icke alldeles känslolös derför, ty menniskan är svag.

Jag vet sen gammalt, att Tant alltid ansett mig alltför litet allvarsam i min poesi, och att jag vill inbilla folk att verlden är roligare än den är. Men min nådiga Tant! inte är det roligt att sitta och lipa och suras öfver denna verldens vedermöda. Sorger och bekymmer, de finnas nog öfver allt. De följa oss åt som skuggan, äro efterhängsna som fan, och kunna aldrig undvikas. Derföre är det aldrig värdt att bråka med dem.

De komma ofta på oss som en pest,
Då vi på lyckan tro som allrabäst.
Om än vi springa, nå de oss till slutet.
Tro mig att det är sant: jag känner krutet.

Ty det är lika svårt för jordens son
Att fly dem som att komma upp till mån',

Men lika godt! jag har ej lust att bada
I tårar. Nej, jag älskar helst det glada.
Till dess en gång, "*när jag bärs ur mitt hus,*"
Vill jag se verlden lefnadsfrisk och ljus.
När friska nerver i mitt hjerta spritta,
På lifvets mudderpråm jag skulle sitta
Och ösa gyttja utur tidens flod,
En ängslig ler-gök med förkrossadt mod;
Och med ett hjerta, mörkt och öfvergifvet.
Blott sjunga: "*sorgen skuggan är af lifvet!*"
Jag sjunger: "*goda gosse, glaset töm!*"
Och: "*hade jag sextusende riksdaler*
Uti qvartaler!"
Och: "*fröjd i hjertan och pokaler!*"
Det muntrar sinnet, friskar upp vårt mod,
Och lyfter oss ur stoftets hökarbod
Till diktens kullar, evigt sommargröna,
Der, "*lik en fjäril, älskande det sköna,*"
Den glada själen svärmar om och far
Uti dess rika glänsande bazar.

Ja, Tant! glad skall jag vara, ty det har jag funnit vara det roligaste;

Och inte har man just att sörja öfver,
Om man blott har fullt upp hvad man behöfver.
I sorg vill jag mig aldrig gräfva ned,
Om jag för sorger blott får gå i fred.

Allvarsamt sagt! Tycker inte Tant verkligen att jag är för litet allvarsam? Åh nej! det skall Tant inte tycka. Jag menar allvarsamt, fastän det ibland kanske låter som gyckel. Jag afbidar emellertid Tants omdöme öfver min kalender, och önskar blott att dess läsning måste bekomma väl. Men läs icke under klarinett-blåsarens musik-öfningar, ty det skulle bestämdt inverka menligt på Tants omdöme om min poesi. Välj hellre det angenäma ögonblicket efter en liten middagslur, eller vid doftet af den arabiska bönan. Tag fram lilla pannan, gräddsnipan och sockerasken med Napoleon på locket — gamla Napoleon, det förstås! Jag har alltid tyckt mycket om den der lilla silfvergubben. Då kunde man säga att "*man lefde i ett tidhvarf.*" Det var en mästare att föra krig. Men så lärde han ej ut konsten heller. Och det är ej någon liten konst att föra krig. Mycket lättare är det att göra fred. Det skulle till och med Tant kunna göra. Men nu bry vi oss ej om någotdera.

Med Napoleons tillåtelse tar tant sig nu en kopp kaffe ur den lilla blanka vår-pannan; och under denna angenäma sysselsättning hoppas jag Tant tittar på min lilla kalenderunge, hvilken jag nu innesluter, liksom mig sjelf, i min nådiga Tants alltid visade ynnest och välvilja.

Lifflänningarne.

(Under kriget mellan Ryssland och England 1855.)

PETTER PALLURA.

Stormarna rida på sjö och våg
Hösten är kommen och skyarna drypa,
Salt ha vi icke en endaste nypa:
Jag måste öfver till Sverge med råg.
Båten är skröplig, ja väl, men han vakar
Präktigt i Östersjöns svalkande dop.
Jurri! du tvekar och hufvudet skakar.
Tror du att kölen ej hänger ihop!

JURRI MOCK.

Icke jag tvekar för båtens skull,
Beck kan man nog uti nätena smeta.
Fan är ju lös, det må du väl veta:
Sjön är, ty värr! utaf Engelsmän full!
Ingen tillit jag för Engelsmän hyser.
Bäst man i Sverge har handlat sig pank,
Kommer en *Bulldogg* och vädrar och fnyser —
Pang! och han skjuter vår skuta i sank.

PETTER PALLURA.

Jurri! jag vånde att skepp och befäl
Vore så många som sanden i hafvet,
Skulle på färden jag dränkas i qvafvet —
Bättre är våga än svälta ihjäl.
Något jag måste för vintern anstalta,
Jag mins i fjol hur förbannadt jag svalt.
Sitt du här hemma med småsten och salta,
Jag kan ej salta med annat än salt

JURRI MOCK.

Feg var jag aldrig, men baxnas likväl
Komma den hiskliga flottan för nära.
Om du har lust — men jag, på min ära!
Har ingen lust att skjutas ihjäl.
Res om dig lyster, jag kan dig ej råda;
Engelsman träffar dig nog på din stråt.
Vill han — så fan i min lilla låda!
Vänder han ut-in på folk och på båt.

PETTER PALLURA.

Allt vill jag våga, långt förr än jag tigger.

JURRI MOCK.

Akta dig! du kan bli tagen till slut.

PETTER PALLURA.

Engelsmans hvetbröd är bättre än knut.

JURRI MOCK.

Tyst! har du glömt, hvar Siberien ligger?

PETTER PALLURA.

Jurri, farväl! jag hör vågorna skumma,
Vinden är god, den skall svalka min själ.

JURRI MOCK.

Jag under tiden skall trösta din gumma!
Res uti Jumalas namn — farväl!

Tal

till rörliga Tullbevakningens hästar.

(Ur en Tullkarls minnesbok.)

Jag eder sammankallat,
J ök på stat!
Sen J tillbörligt stallat
Och fått er mat,
Jag ville något orda om ett och annat,
Förrän det inom kåren blir rent förbannadt.

J arma kampar alla
Och en och hvar!
Jag vill er anbefalla
En sak helt klar:
Att om J viljen framgent vid verket tjena,
Så mån J lyda order och aldrig skena.

Och vill ni ej bli spaka
På annat sätt,
Så skall ni piskan smaka
Som efter-rätt.
Och hjelper ingendera, så i det fallet
Fins nog en *skrapa* hvassare än den i stallet.

Vid Skeppsbron der förvaras,
Ni vet det väl.
Får ni rapport, så sparas
Den ej, min själ.
Med stallets *skrapa* kan man den ej förblanda,
Ty Tullens når från Ystad till Haparanda.

Jag varnar dig derföre,
Fyrbenta ätt!
Den öron har, han höre!
Här skipas rätt.
Till tecken att J hören, gif akt att gnägga!
Jag några ord vill eder på hjertat lägga

J veten att J köptes
Till tjenst å stat,
Och att ej litet löptes
Att till er mat
Få någon lönförhöjning, J otacksamma!
Nu äten J, så fan må er anamma.

Man kan ej hungern söfva,
Det känna vi.
Och äta vi behöfva
Så väl som ni.
Men skall ni mat-förslaget allena njuta,
Ser jag ej annan utväg, än vi få sluta.

J tron väl att omsorgen
Att springa kring
Och köpa mat på torgen
Är ingenting,

J halm och hafra endast uti er mejen,
Gen fan för resten priset på *timothejen.*

Sen till, J ej förgäten
Vårt varnings-rop:
Att om, J hästar! äten
Opp alltihop,
Så mån J skulden endast på eder hvälfva,
Om vi kanske oss ställa i spilta sjelfva.

Ni kan er håg ej vända
Från mat och strö.
Ni natten står i ända
Och mumsar hö.
Ni skulle ej så hastigt oss ruinera,
Om ni af men'skor lärt er — att sofva mera.

Inskränken nu behofven
Och visen prof,
Och gör' er flit med hofven,
Men ät' med hof.
Gör' nu hvad jag har sökt på ert hjerta lägga!
Till tecken att J hört mig, gif akt att gnägga!

SEHLSTEDT

SÅNGER

OCH

VISOR